Mr. M. Čulītis
43 Elm Ave
Toronto 5

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Editor in USA: A. Zvēriņš
102—15 85 Drive Richmond Hill 18, N. Y. USA
Tel.: Virginia 9 - 7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKĀ

Nr. 47/172 | SESTDIEN, 1953. G. 20. JŪNIJĀ | 3. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VĪKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont. Canada
Telephone — EM 8-0792
ASV redakcija: A. Zvēriņš,
102—15 85 Drive, Richmond Hill, 18, N. Y. USA
Tel.: Virginia 9 - 7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.—.
Sludinājumu maksa:
slud. daļā $1.40; tekstā $2.80
par vienu collas telpu 1 slejā

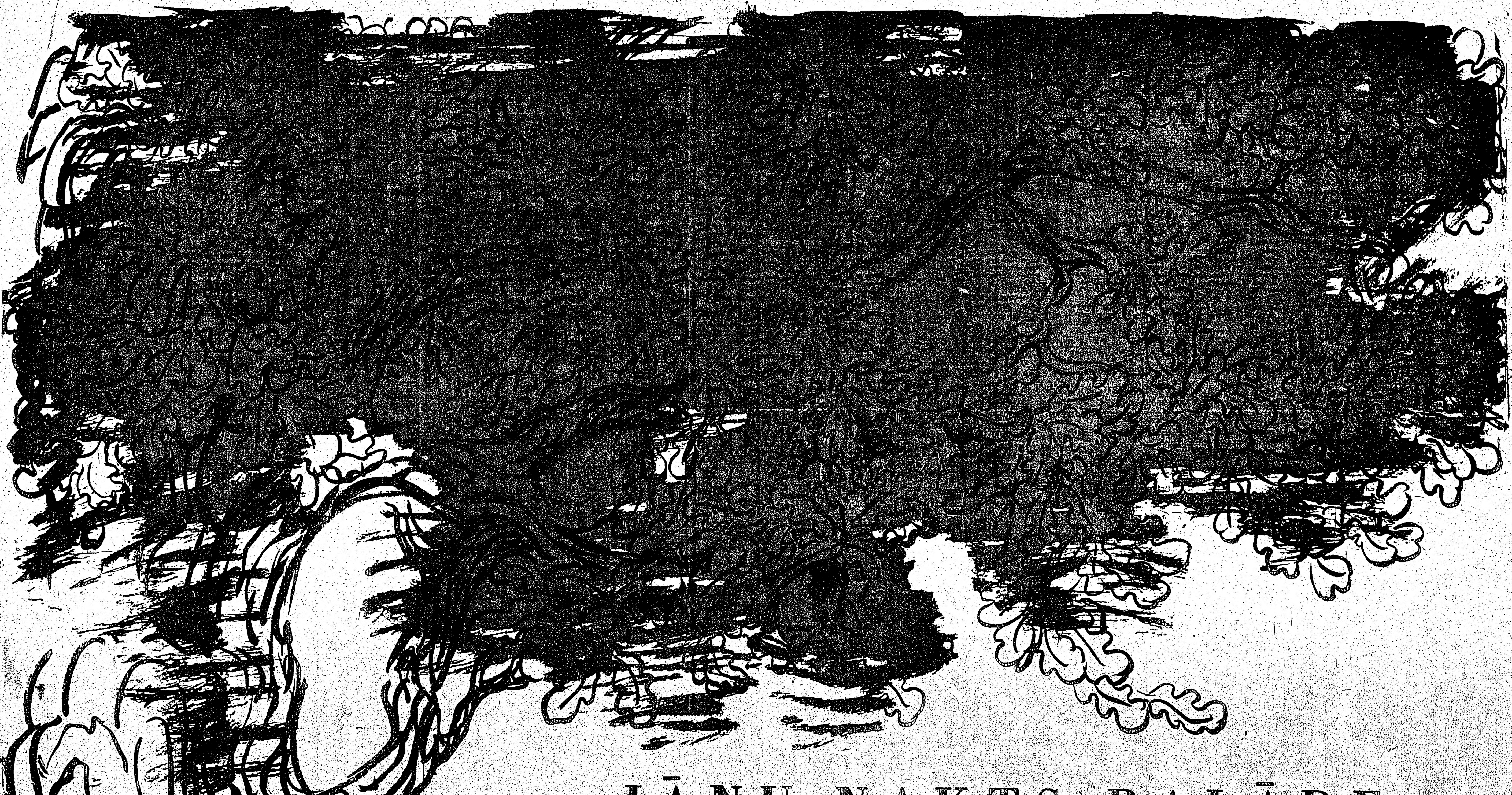

Edv. Dzeņa speciālzīmējums

JĀŅU NAKTS BALĀDE

INGRIDA VĪKSNA

Rāms brieda rudzu lauks kā Dieva laipnā plaukstā,
Un kaut to nesargāja kalns no vēja aukstā,
Ne mežs to apjoza, pret saules svelmi celts —
Kā ezers kūpēja pār klajiem druvu zelts,
Un diena gaistošā ar gurdu elpu svērās
Pret krūtīm pusnaktij, kas lēni pretī vērās,
Un it kā dzintargraudiem izrotāta sakts
Jau iedegās simt gaismās Jāņu nakts.

— — — — — — — —

Ar draugiem, kaimiņiem, ar saimi, sievu, dēliem,
Ar savām meitām, kas ņirb pretī, skatiem kvēliem.
Jau daudzas stundas līksmo Jēkabs Ķirkucis,
Un lāpu gaismā, dziesmās virmo pagalms viss.
Kļūst balsis skaļākas, sviež uguns augstāk dzirkstis.
Ap kausiem kārāk aizvien liecas veču pirksti,
Un pūlī raugoties, tie baltās bārdās smīn,
Kad elpa, ziedu smarža kaist liek asinīm.
Ceļ Jēkabs Ķirkucis pie lūpām pilnu kausu,
Liec galvu atpakaļ, dzeŗ vienā malkā sausu,
Un tad to atvēzējies ugunskurā triec —
Sen aizmirsts spēks tam galvu atkal augšup liec
Un jūt viņš — neiederas šeit tas vairs starp veciem —
Salds reibums gadu nastu vēlis tam no pleciem,
Un, rokas pacēlis, viņš plaukstām acis sedz:
Pret rītu joņojot viņš citu nakti redz. — —

— — — — — — — —

Deg sārti, asins deg, un skūpsti izdeg sāpēs,
Un Jēkabs Ķirkucis dzeŗ nevaldāmās slāpēs
Jau piekto miesta kausu Jāņu naktī šai,
Jo citur ugunskurs deg viņa līgavai.
Nav pārnovada Lāsma šonakt viņa skavās,
Jo tēva lēmums ciets: — Tev palikt mājās savās
Būs, trako puisi, šonakt, lai man acis redz,
Kā visai dzimtai pāri nakts šī gaismu dedz. —
Zem ozolvainaga jūt Jēkabs pieri kaistam, —
Cik asa smeldze šonakt viņa sapnim skaistam!
Ai garā vasara! Kad vienreiz būs tai gals?
Lūk — Lāsmas solījums: — kad sprēgās pirmais sals,
Es vairs tev neliegšos — pa piesnigušām pļavām
Ar Salni auļosim mēs tad uz mājām tavām. —
Ai garā vasara! Pār lejām migla kūp —
Kādēļ tik lēni šogad dienas, stundas drūp?
Zied pļavas pīpenēm, zied Jāņu zālēm baltām,
Zviedz stallī Salnis ātrais, kājām asi kaltām,
Un pēkšņi augšā traucas Jēkabs Ķirkucis —
Jūk pūlis, dzirkstis šķīst, un nodim pagalms viss.
Pirms vīri atjēdzas, jau Salnis ilksīs spārdās,
Un nav tiem nožuvušas miesta putas bārdās,
Kad Salnis pajūgu kā skaidu projām rauj,
Lēc Jēkabs kamanās un spožos grožus skauj,
Zied pļavas pīpenēm, zied Jāņu zālēm baltām,
Kādēļ vēl gaidīt tam līdz ziemas dienām saltām?

Pa miglas kupenām viņš Lāsmu vizinās
Un baltās pīpenes kā sniegs birs kamanās...
Nav slieces smagas šonakt Salņa vingrām kājām,
Cik reižu auļots nav uz Lāsmas tālām mājām!
Kūp lielceļš putekļos, un kumeļš smagi krāc —
Kā liekas, pametis ir puisi šonakt prāts.
Bet skaļi iezviedzies, viss vienās putās kūpot,
Gar spožo ugunskuru trakos auļos klūpot
Šķeļ līgotāju pūli Salnis kaimiņos,
Un sārtas dzirkstis krīt tam mitros iemauktos.
Redz Jēkabs — meitu pūlī slēpjas Lāsma maigā,
Tik mazliet bālāka tā kļuvusi ir vaigā,
Bāls meža rožu vainags gaišo pieri sedz,
Zūd pūlis, ļaudis gaist, viņš vairs to vienu redz.
Zied pļavās pīpenes, zied Jāņu zāle baltā,
Brien Jēkabs Lāsmu rokā, rīta rasā saltā,
Un kad kā sapnī pirmie agrie gaiļi dzied,
Tiem visas pļavas sārtās meža rozēs zied.

— — — — — — — —

Ar draugiem, kaimiņiem, ar saimi, sievu, dēliem,
Ar savām meitām, kas ņirb pūlī skatiem kvēliem.
Jau daudzas stundas līksmo Jēkabs Ķirkucis
Un lāpu gaismā, dziesmās virmo pagalms viss.
Tad rokas pacēlis, viņš plaukstām acis sedz —
Caur nakti joņojot, viņš savu mūžu redz.

LATVIJA

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pasmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

JAUKS, VELTĪGS SAPNIS

K. KAMPE

Rietumu politika ir novedusi šo pasauli tādā stāvoklī, ka trešdaļa tās iedzīvotāju un ceturtā daļa zemes virsas atrodas komūnistu varā. Ar šādu pretinieku nu ir jārēķinās un jādreb par mieru, jo Rietumi, pretēji Austrumiem, kuras apvieno diktātūra, līdz šim nav spējuši vienoties par kopīgu politiku pret komūnismu. Tas Austrumu varu vēl vairāk kāpina. Staļins savā pēdējā rakstā pirms pēdējā komūnistu partijas kongresa gāja pat tik tālu ka paredzēja karus kapitālistisko valstu starpā. Likās pavisam tukša runāšana, bet vai tad Ēģipte un arabu valstis jau nepiedāvā karu Anglijai un pēdējā to nepieņem?

Var sākt šaut. Arabu valstis vēl atrodas kara stāvoklī ar Izraēlu. Vai šie pretinieki vispār kādreiz būs vienoti? Anglijas un ASV attieksmes ir nonākušas tādā stāvoklī, ka ASV atskan balsis, lai Anglija ved savus karavīrus no Korejas projām. Pat Anglijas konservātivo valdībai nav kopējas politikas pret komūnismu. Diferences būs vēl lielākas, ja pie varas nāks strādnieku valdība. Čerčils piedāvā komūnistu Krievijai militāru palīdzību, ja nākotnē apvienotā Vācija tai uzbruktu. Francijā un Itālijā ir stipras komūnistu partijas, kas arī Maskavas varu kāpina. Jā domā, ka eventuālā Austrumu un Rietumu kara gadījumā Indija ar saviem miljoniem iedzīvotāju būs neitrāla, kas augšā minēto iedzīvotāju samēru vēl kāpinās par labu komūnistiem.

Šie piemēri ir pietiekami, lai secinātu, ka komūnisms gan nevar būt ieinteresēts par mierīgu koeksistenci ar kapitālismu, un uz šādu koeksistenci dibināta Rietumu politika labus rezultātus dot nevarēs. Ja pie tādiem apstākļiem komūnisms gribētu ar Rietumiem mierīgi sadzīvot, tam būtu jāatsakās no komūnistiskās pasaules uzskata, bet arī ar to vēl nepietiktu: būtu jāatsakās arī no imperiālisma,

Ar dziļu nožēlošanu kapitālistisko valstu nevienprātība mums jāsauc par traģisku. Rietumu sabiedrotie Otrā Pasaules karā iestājās, aizstāvot Polijas brīvību, kā to prasīja alianses līgums, bet beidza šo karu nododot Poliju jaunā verdzībā Vai tā bija kapitālistisko valstu vienprātība? Vienprātība prasīja vienprātību arī cīņas rezultātā. Ja demokrātiskā valdība taču laikam šādu politiku neatbalstīja, viņa to nevarēja. Korejas karā AN iestājās ar deklarāciju par vienotu Koreju, bet tagad būtu laimīgas, ja to varētu beigt ar dalītu Koreju. Korejas demokrātiskā valdība šādam iznākumam savu piekrišanu dot nevarēs. Ar smagu sirdi jāpiemin arī tās citas valstis, kas pretēji deklarācijām Otrā Pasaules karā rezultātā ir nonākušas komūnisma verdzībā. Arī ar to tās kapitālistiskās valstis, kas vēl ir brīvas, savu poziciju ir vājinājušas. Protams, nodot Austrumvāciju krievu verdzībā nebija pareizi. Tiem, kas par demokrātiju cīnījās, bija pienākums dot visai vācu tautai demokrātiju. Cik ilgi tad pagāja, ka tai pašai vācu tautai bija jāpiedāvā ieroči. Stāvoklis pret komūnismu tagad būtu pavisam citāds, ja visa apvienotā demokrātiskā Vācija stāvētu kā Rietumu sabiedrotā. Par cik vācu zinātne, viņa diktātūrai atdotā Vācijas daļa jā neceļ komūnistu militāro potenciālu?

Doma par mierīgu koeksistenci šādos apstākļos gan liekas tikai jauks sapnis.

SŪTIET VĒSTULES KERSTENA REZOLŪCIJAS ATBALSTĪŠANAI

VĒSTUĻU SŪTĪŠANAS AKCIJA ŅUJORKĀ

Ņujorkas Latviešu Organizāciju Padomes prezidijs bija ierosinājis noorganizēt Kerstena rezolūcijas atbalstīšanai vēstuļu sūtīšanas akciju 14. jūnijā Betlemes baznīcas lejas telpās pēc dievkalpojuma, lai nāktu palīgā tiem, kas nepārvalda angļu valodu, bet gribētu piedalīties šī pasākuma atbalstīšanā. Latviešu Organizāciju Padome aicināja talkā visas latviešu organizācijas Ņujorkā. Lielākās organizācijas arī bija atsaukušās un atsūtījušas vēstuļu paraugus. Bija sagatavots 150 vēstuļu, kuras vajadzēja parakstīt un nosūtīt. Bet vēstuļu sūtītāju bija tik daudz, ka gatavo paraugu visiem nepietika. Savas adreses uzdeva ap 400 tautiešu, kuriem mājās piesūtīs vēstuļu paraugus, kurus tad tie varēs nosūtīt tieši attiecīgam Kongresa loceklim.

Tautiešiem, kas pārvalda angļu valodu, ļoti ieteicams sūtīt vēstules pēc pašu iniciatīvas un negaidīt visu no organizācijām. Angļu valodas nepratšana arī nevar būt kavēklis, jo nebūs grūti atrast kādu amerikāņu draugu, kas palīdzētu sagatavot vēstuli pareizā angļu valodā. Ļoti vēlams, lai tautieši vēstulēs izteiktu gatavību arī paši nodot liecību par komūnistu noziegumiem. Ļoti noderīgas var būt tādu personu liecības, kas bijušas apcietinātas, kas piedzīvojušas spīdzināšanas čekā, kuru piederīgie aizvesti, vai kuriem zināmi kādi fakti par vēlēšanu viltošanu vai citu kādu pretlikumīgu vai necilvēcīgu komūnistu rīcību.

Vēstules ieteicams adresēt Tautas Vietnieku Nama Darba kārtības komitejas priekšsēdim pēc šādas adreses:

Hon. Leo E. Allen, Chairman, House of Committee on Rules, House of Representatives, Washington, D. C., USA

vai arī Tautas Vietnieku Nama priekšsēdim pēc sekojošas adreses:

Hon. Joseph Martin, Speaker on the House, House of Representatives, Washington, D. C. USA.

Var rakstīt arī atsevišķiem Darba kārtības komitejas locekļiem, kuru vārdi un adreses publicētas mūsu laikrakstā jau agrāk.

Eizenhauers izsakās labvēlīgi par Kerstena rezolūciju

Atbildot Kongresa loceklim Kerstenam sakarā ar viņa iesniegto rezolūciju Tautas Vietnieku namā, prezidents Eizenhauers piesūtījis Kerstenam šādu vēstuli:

„Pateicos par jūsu laipnību, piesūtot man Tautas Vietnieku nama rezolūciju 231 kopā ar 15. maija vēstuli. Es atceros Lietuviešu Padomes delegācijas apmeklējumu 23. martā un mūsu pārrunas par iespējamo Kongresa izmeklēšanu lietā, par kuru ir runa jūsu rezolūcijā. Es ticu, ka tas būtu pakalpojums derīgai lietai, ja Amerikas Sav. Valstu tautai celtu priekšā ziņojumu par to, kā faktiski notikusi Baltijas valstu „inkorporācija", ko mūsu valdība nekad nav atzinusi. Ja Tautas Vietnieku nams iecels komiteju šīs lietas izmeklēšanai, es sekošu šīs komitejas darbam ar lielu interesi."

ZEMGALES BAJĀRAM 70 GADU

Tērvetes pag. Aunu Lāču māju saimnieks Kristaps Bārs 22. jūnijā pārkāps savā raženā mūža 70. gada slieksni. Ne tikai pašu pagastā, bet arī plašā apkārtnē jubilārs bija pazīstams kā turīgs lauksaimnieks un sabiedrisks darbinieks. Kopš brīvās Latvijas nodibināšanas K. Bārs darbojas Tērvetes pag. valdē un padomē, vispirms kā kasieris un pēc tam nepārtraukti ir šī pagasta vecākais, bijis ilggadīgs Tērvetes krājaizdevu s-bas priekšnieks, ugunsdzēsēju nod. vadītājs un draudzes vecākais.

Ejot kopā ar savu dzīves biedri Martu garā mūža ceļu, abi centīgie zemgalieši izskolojuši meitu un divus dēlus. Vecākais dēls Jānis beidzis Latvijas Lauksaimniecības Akadēmiju, bet jaunākais Valdis studējis inženierzinības. Meita Mirdza, apstākļu spiesta, palikusi Latvijā, bet jubilārs ar dzīves biedri un abiem dēliem tagad dzīvo Toronto, kur vecākais dēls ar sievu Dr. agr. Austru Bārs nopirkuši māju. Kaut gan gadu nasta jau ir smaga, tomēr garā jubilārs vēl ir možs un fiziski stiprs, bieži redzams latviešu sarīkojumos un it īpaši dievkalpojumos sv. Jāņa baznīcā, kur darbojas arī par perminderi.

Dzīvojot svešumā, katru gadu tai liakā, kad cīruļu trilli aicina sējēju druvā, sirmais zemgalietis domās aizklīst uz savu dzimto sētu, kur mīļš ir katrs zemes stūrītis un dadzis sētmalā, kur smagi strādāts un arī lepni dzīrots, kur latviešu zemkopja gadsimtu tradīcijas vijās ap ziedošajām ābelēm un sanošajām druvām, kas devušas pārticību pašiem un cēlušas tautas labklājību.

Toronto ir jau lielāks pulks tervetiešu, kas 22. jūnijā suminās savu ilggadīgo pagasta vecāko un centīgo dzimtās zemes kopēju.

Novēlam uzticīgajam Zemgales dēlam sagaidīt to ilgoto brīdi, kad pavērsies ceļi atpakaļ uz Latviju — uz Tērveti, kur palikuši viņa garā mūža darba augļi, kur tagad nezālēm aizaugušas piederīgo kapu kopiņas, kur gaida atpakaļ latviešu zeme un aicina senču balsis, kas uz mūžiem ievijušās dzimtenes putnu dziesmās, bērzu šalkās un vēju brāzmās.

B. Ziemane

VASARAS NOMETNE SAULAINĒ

BĒRNUS APDROŠINĀS PRET SLIMĪBĀM

Saulaines bērnu un jauniešu nometnes vadītāji pag. nedēļā bija pulcējušies uz otro ārkārtē-vadītāju apspriedi Sv. Jāņa baznīcas sanāksmju telpās.

Māc. A. Lūsis informēja sanāksmes dalībniekus par to, ka šogad bērni pieteikti ne vien no Toronto un tās apkārtnes pilsētām, bet sagaidāma arī mazo viesu ierašanās arī no Bufallo, Detroitas un Niagaras.

Pārrunājot nometņošanas programmu un dienas nodarbību sadalījumu, vadītāji vienojās, ka nometnes bērnu nodarbībās vēlams iesaistīt arī tos bērnus, kas Saulainē dzīvos pie saviem vecākiem. Nodarbību vadītāja Tonija Krūka kopā ar LNAK Skolu nozares vadītāju J. Mežaku jau bija izstrādājuši kopēju nodarbību plānu, ko ar maziem pārgrozījumiem vadītāji arī pieņēma.

Sakarā ar iepriekšējā vadītāju apspriedē ieteikto vēlējumu, ka visi nometnē esošie bērni būtu apdrošināmi, iesniegti vairāki apdrošināšanas projekti. Par visnoderīgāko atrada V. Bebra iesniegto apdrošināšanas projektu, kas par $0.35 nedēļā apdrošinā bērnus pret slimībām un negadījumiem, izmaksājot augstāko prēmiju $1000.—. Tā kā apdrošināšanas sabiedrība prasa visu bērnu apdrošināšanu, tad nolēma ar vēstuli aicināt bērnu vecākus izdarīt attiecīgas iemaksas cerībā, ka tie sapratīs šādas apdrošināšanas nepieciešamību.

Nolēma vērst vecāku uzmanību arī uz to, ka, sūtot bērnus uz vasaras nometni, vispirms ieteiams, kā to prasa arī Kanadas valdības izdotie nometņošanas noteikumi, izdarīt viņu veselības pārbaudi. Pag. vasarā vecāki uz nometni bija nosūtījuši tikko no slimnīcas izņemtu meiteni, ko nekādā ziņā nevajadzētu darīt.

KANADĀ

TORONTO

● DV Dāmu komiteja vasaras tveicē nodomājusi sagatavot 29. augustam jautru un vasarīgu sarīkojumu — operešu āriju un dziesmu vakaru ar St. Katarinas mūzikāli — vokālā ansambļa piedalīšanos, kurā ir 30 dalībnieku. Ansamblis uzvedīs dziesmu spēli, kas ilgs apm. 40 min. Bez tam kā solisti piedalīsies arī Erika Freimane, Z. Pukinska un J. Dzeguze. Sarīkojums notiks Masarika zālē ar deju un atspirdzinājumiem.

● Tā kā presē parādījušās ziņas, ka māsas Gūtbergas lūgušas DV Toronto nodaļu sarīkot tām koncertu Kanadā, otrs Gūtbergu paredzētais koncerts kopīgi ar I. Nārūnu izpaliks, bet viņš koncertēs viens.

● Uz 25 laulībā pavadītiem gadiem šais dienās atskatās LNAK rev. kom. pr. un Pirmās ev.-lut. draudzes Bēru kases valdes pr. zv. adv. Aleksandrs Brīviņš ar kundzi Annu.

● Amerikas Latviešu Jaunatnes Apvienības priekšsēdis Kristaps Valters, lai iedzīvinātu latviešu jaunatnes organizēšanos, apmeklēja lielākos latviešu centrus Sav. Valstīs. Šī mēneša beigās Kristaps Valters ir nodomājis apciemot latviešu centrus Kanadā un iegriezīsies arī Toronto, kur runās par latviešu jaunatnes uzdevumiem. Referāta temats būs Ticība vai chaoss. Priekšlasījums notiks svētdien, 28. jūnijā, plkst. 13.00 Sv. Andreja baznīcas zālē. Ieeja brīva.

● Jāņu izlīgošanu un Pēteru ielīgošanu savā lauku īpašumā Saulainē sestdien, 27. jūnijā rīko sv. Jāņa draudze. Būs gaiša Jāņu uguns, deja, ugunskuri un skanīga līgošana. Rosīgās Dāmu kom. darbinieces gādās par garšīgu medus alu, Jāņu sieru, pīrāgiem, karstu kafiju un labu deju mūziku. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem no 50 cent.; atlikums par labu Saulainei un trūkumcietējiem. Nokļūt Saulainē var pa 27. ceļu, braucot Bērijas virzienā, 2 jūdzes aiz Torntonas nogriežoties pa Ivy ceļu pa kreisi.

● Latviešu Sporta Apvienības bērnu vasaras nometnes ārsta pienākumus ir uzņēmies Dr. P. Bārdiņš. Visiem bērniem pirms nometnes rūpīgi pārbaudīs veselību. Veselības pārbaude notiks Toronto, ārsta kabinetā, un par to savlaicīgi paziņos. Nometņošanas laikā bērnu veselības pārbaude notiks divas reizes.

Bez tam nometnes rīcībā būs arī nometnes tuvumā dzīvojošais kanadiešu ārsts. Dr. P. Bārdiņš nometnē bērnus iepazīstinās ar higiēnas mācību un praktiski tos apmācīs pirmās palīdzības sniegšanā.

● Toronto Sv. Andreja baznīcas draudze Līgo svētkus rīko sestdien, 27. jūnijā, plkst. 5 p. p. savā lauku īpašumā. Autobusi aties no baznīcas plkst. 4 p.p. Braukšanas maksa turp un atpakaļ $1.20 no personas. Bērniem puscena. Jāpieteicas līdz 23. jūnijam pa tār.: PR 1563, MI 1873.

● Svētdien, 14. jūnijā, sv. Andreja draudzē izlozēja zemes gabalus ģimenes mājiņu celšanai jaunajā lauku īpašumā. Zemes gabali ir 40 pēdu plati un līdz 100 pēdām gari, atkarā no dabas apstākļiem.

Pieprasījumu pēc zemes gabaliem bija ļoti daudz un izlozēja visus iemērītos 35 gabalus. Īpašuma pārvalde vistuvākā nākotnē nospraudīs dabā jaunus zemes gabalus, lai varētu visus pieprasījumus apmierināt. Vasaras mājiņu cēlēji ir sākuši interesēties par standartizēto mājiņu iegādi. Izrādās, ka ļoti glītas 3 istabu vasaras mājiņas var dabūt par $360. Firma vasaras mājiņu noved uz nometni un arī to uzstāda. Iekšējās sienas ir pārbīdāmas, un tā istabu lielumu var attiecīgi regulēt. Iespējams, ka šo mājiņu cena var būt vēl zemāka, par ko tiek vākta informācija.

BĒRNU VECĀKU SAPULCE

Latviešu Sporta Apvienība Kanadā sasauc pirmdien, 22. jūnijā, plkst. 20.00 sv. Andreja baznīcā vecāku sapulci, kur sniegs informāciju par bērnu vasaras nometni un izvēlēs bērnu vasaras nometnes vecāku padomi.

LSAK

*

Toronto lietuviešu nams izvēršas par īstu lietuviešu sabiedriskās rosības centru. Līdzekļi sagādāti ar 500 akcionāru palīdzību un to kopsumma ir virs 18.000.

Turpat tiek iekārtota arī bibliotēka.

VANKUVERA

● VL B-bas valde domā īstenot pēdējā pilnsapulcē pieņemto lēmumu par ekskursiju sarīkošanu vasarā. Ir padomā divi varianti: — brauciens ar autobusu un automašīnām zemes iekšienē, un brauciens ar kuģi uz salām. Ja tautiešiem būtu vēlēšanās vai padoms attiecībā uz ekskursiju, lūdzam paziņot to B-bas sekretāram.

● Oktobra mēnesī VLB dāmu komiteja rīkos bazāru, kura atlikums paredzēts VLB ziedojumu fonda vajadzībām. Visas tautietes un tautiešus laipni lūdzam bazāru atbalstīt, jau laikus pieteicot mantas.

Materiāli rokdarbu gatavošanai pieprasāmi H. Siliņai, 2639 Victoria Dr., tel. HA 4765-R, vai O. Dombrovskai, 127 Queen Ave, New Westminster, B. C., tel. New Westminster 1185-Y.

● Vasaras svētkos māc. K. Avotiņš iesvētīja Aivaru Kalniņu, Vankuvers latviešu biedrība viņu apsveica ziediem un pasniedza mazu dāvanu.

● Sestdien, 13. jūnijā Vankuveras latviešu sestdienas skolas saime pulcējās mācības gada svinīgai izskaņai. Skolas pārzinis māc. K. Avotiņš, vakaru ievadīja ar garīgu aktu un aicināja skolniekus nekad neaizmirst pienākumus, kurus katram uzliek mūsu dzimtene Latvija. Skolas pārzinis nolasīja LNAK piesūtīto atzinības un pateicības rakstu par skolas sekmīgo darbību.

Skolotājus māc. K. Avotiņu un A. Avotiņu vecāki un skolēni sveica ziediem un laba vēlējumiem.

Pie vakariņu galda laiks aizritēja pārrunās līdz vēlai vakara stundai un atvadoties visiem bija viena doma — uz redzēšanos septembrī.

● Māju īpašnieku skaits Vankuverā vairojas, un nesen jauniegūtajā pašu mājā pārcēlusies A. Spriguļa ģimene.

ST. KATARINA, ONT.

● 14. jūniju — aizvesto dienu St. Katerinas un apkārtnes tautieši pieminēs ar dievkalpojumu un garīgu koncertu. Dievkalpojumu noturēs māc. V. Šēfers, bet koncertu sniegs dubultkvartets Kalvis no Toronto. Šis dievkalpojums — garīgais koncerts notiks svētdien, 21. jūnijā, plkst. 3 p.p. St. Katerinas ev.-lut. Kristus baznīcā, Geneva un Junkin ielu stūrī.

L. L.

● DV St. Katerinas nodaļa rīko 27. jūnijā, plkst. 19, 177 Niagara Str., Ukraiņu zālē, Līgo vakaru ar Jāņu sieru un Jāņu alu. Iedegsim Jāņu gunis un gaidīsim līgotājus no visiem ciemiem un pagastiem.

P. V.

SADBERIJA

● Sadberijas latvieši sadarbībā ar pārējiem baltiešiem bija rūpējušies, lai 14. jūnija aizvesto piemiņa tiktu atzīmēta Sadberijas raidītājā. 14. jūnijā, plkst. 8.30 no rīta. Katras tautas pārstāvis teica mazu uzrunu, kam sekoja attiecīgās tautas skaņu plašu mūzika. Angļu valodā atskaņoja E. Žebranskas iedziedāto Jurjana kantāti „Tēvijai".

Plkst. divos pēc pusdienas latvieši pulcējās Sv. Jāņa baznīcā Aizvesto piemiņas dievkalpojumā. Nelielā baznīciņa bija pilna dievlūdzēju, un mācītājs E. Ķerģis, aizlūdzot par mocekļu nāvē aizgājušiem, aicināja nezaudēt ticību, ka ar Dieva palīdzību mums būs lemts piedzīvot to dienu, kad Latvija atgūs brīvību.

Dievkalpojumā ar dziesmām piedalījās tenors Ž. Zentiņš no Toronto, bet ērģeļu pavadījumus veica E. Treilone.

● Līdz šim Sadberijas latviešiem nebija savas patstāvīgas draudzes un mācītāja. Tagad, 14. jūnijā, pēc Aizvesto piemiņas dievkalpojuma, draudzes locekļi pulcējās baznīcas zālē, lai ievēlētu draudzes padomi. Sanāksmi, kurā piedalījās arī mācītājs E. Ķerģis, vadīja V. Kārkliņš, protokolēja Bērziņš.

Bijušais pagaidu valdes priekšsēdis V. Kārkliņš ziņo, ka pēdējo divu gadu laikā, kaut ar grūtībām, tomēr ir izdevies noorganizēt latviešu dievkalpojumus un tanīs ir piedalījušies mācītāji, viesi no citurienes. Līdzekļi gūti no kollektēm, un šī nauda arvien nodota mācītājam viesim. Izdevies arī noorganizēt bērnu dārzu. Draudzē reģistrēti ap 80 pieaugušo. Beidzot V. Kārkliņš ziņo, ka ar Misuri sinodes palīdzību izdevies nodibināt patstāvīgu draudzi un par mācītāju uz draudzes vēlēšanos saistīts mācītājs E. Ķerģis, kas pārcēlies uz pastāvīgu dzīvi Sadberijā. Par ērģelnieci baznīcā saistīta E. Treilone.

Draudzes padomē ievēl: V. Kārkliņu, L. Putniņu, Ansbergu, Šinki un Boki. Kandidāti Roziņš un Midegs. Revīzijas komisijā ievēl Lansbergu, Bērziņu un Treilonu. Kandidāts: Ungurs. Pieņem baznīcas nodokli: sievietēm $0.50, vīriešiem $1.— mēnesī. Darba nespējīgiem un trūcīgiem nodoklis nebūs jāmaksā un draudzes padome tiesīga nodokli atlaist.

Lielākas pārrunas radās sakarā ar Bēru fonda dibināšanu. Pēc plašākām debatēm tomēr vienojās, ka vispirms jāmēģina dibināt pašiem savs Bēru fonds un, ja tas neizdosies, tad varētu meklēt citus ceļus.

Mācītājs E. Ķerģis ziņo, ka viņam vēl joprojām būs pienākums reizēm apkalpot latviešus citās vietās, kur mācītāja nav, kā Norandā, Virdžiņijtaunā u. c. Dievkalpojumi Sadberijā notiks pa 2 nedēļām reizi. Dievkalpojuma sākumu noliek plkst. 2 p.p.

14. JŪNIJA ATCERE HAMILTONĀ

Ļoti plaši un iespaidīgi 14. jūniju šogad atzīmēja Hamiltonā. Sarīkojumu organizēja Baltiešu Federācija Hamiltonā, kur šogad atbildīgie rīkotāji bija lietuvieši, bet no latviešu puses Hamiltonas Latviešu Biedrība..

14. jūnija sarīkojums sākās ar demonstrācijas gājienu cauri Hamiltonai pa Dudura ielu un King ielu līdz pilsētas **centram, kur** apstājās pie kritušo karavīru pieminekļa. Gājiena priekšgalā gāja lietuviešu grupa ar apm. 1000 demonstrantiem, karogiem un apm. 15 plakātiem ar pretkomūnistiskiem saukļiem un uzņēmumiem no baigā gada. Plakātu ar uzrakstu: „Vai jūs zināt, ka 1941. g. 14. jūn. 50.000 lietuviešu, 34.250 latviešu un 59.967 igauņi tika apcietināti un deportēti uz Sibirijas koncentrācijas nometnēm?" Šo plakātu ar to nesējiem lietuviešiem tautas tērpos, kā arī attiecīgu paskaidrojumu ir ievietojis Hamiltonas laikraksts Spectator.

Latviešu grupas, kas bija apm. 200 cilvēku liela, priekšgalā gāja HLB priekšnieks inž. H. Vilks un DV Hamiltonas nod. pr-ks J. Kleķeris. Aiz viņiem nesa vainagu, Anglijas un Latvijas karogus. Pie Latvijas karogiem sēru lentas. Latvijas karogiem sekoja latvietes tautas tērpos. Latvieši gājienā piedalījās ar 4 plakātiem: „Komūnisms nozīmē tiranniju un verdzību"; „Tur ir latviešu asinis uz šiem **rīkiem**", un vidū šim uzrakstam sirpis ar āmuru, no kuriem plūst asinis. „Mēs esam bijuši aiz dzelzs aizkara. Mēs brīdinām: **sargāties no** komūnisma"; un „Latvieši šodien sēro par saviem deportētiem tautiešiem". Gājienam visu laiku līdz brauca radio skaļrunis, kas vēstīja par lielo postu un nelaimi, kādu baltiešiem atnesis komūnisms, un par notikumiem 14. jūnija naktī Baltijas valstī. Gājienu pavadīja un satiksmi kārtoja Hamiltonas motorizētā policija.

Karogu nesēji novietojās pie pieminekļa. Hamiltonas latviešu vārdā vainagu nolika inž. H. Vilks. Pēc tam uzrunu teica kanadietis Frolichs, kas savas runas beigās aicināja baltiešus būt vienotiem, nepagurt kopīgā cīņā pret pasaules nāvīgāko ienaidnieku komūnismu līdz tai dienai, kad būs atkal brīva un demokratiska Igaunija, Latvija un Lietuva. Viņa uzrunai sekoja „God, save the Queen".

Pēc ceremonijas visi demonstrācijas dalībnieki devās uz Royal Cōnought viesnīcu, kur notika svinīgs akts. Akta ievadījumā runāja Edīte Haidere, kas pakavējās pie pašreizējiem politiskiem notikumiem un aicināja būt modriem, jo komūnisti vienmēr un visur dara visu iespējamo savu mērķu un ideju reālizēšanai. Cīņā pret komūnismu viņa apsolīja ziedot visu sevi un šai cīņā būt vienmēr kopā ar mums. Pēc tam runāja katras tautības pārstāvis savā mātes valodā. Pirmais runāja lietuviešu pārstāvis. Sekoja Lietuvas valsts himna. Latviešu vārdā runāja prof. F. Gulbis. Runātājs uzsvēra, ka mums, trimdiniekiem, ir jābūt aktīviem un dažkārt pat uzmācīgiem, lai rietumu tautas pārliecinātu, kas ir visas pasaules posta un nelaimes cēlonis. Profesora runai sekoja „Dievs, svētī Latviju".

Pēc tam runāja igauņu pārstāvis.

Sekoja koncerts, kurā ar solo dziesmām piedalījās A. Poriņš, igauņu dubultkvartets un lietuviešu jaukts koris tautas tērpos.

Baltiešu Federācija Hamiltonā bija veikusi atzīstamu un lielu organizātorisku darbu.

J. G.

DAUGAVAS VANAGI

CĒLS PIEMĒRS

29 latvieši no Kirkland Lake nepilnu divu gadu laikā uz Vāciju nosūtījuši trūkumcietēju aprūpei 687,30 dol. Minēto summu saņēmuši šādi trūkumcietēji:

Invalids Pauzers 164,71, Elvīne Saulīte ar mazmeitām 178.97, inv. Plēsums 15.16, inv. Kofokis 16,17; Invalidu Nams „Bērzaine" 55,18; Alma Bajāre (daudzbērnu ģim.) 95,97. Veco ļaužu mītne Sernbachā 33.40; Melnes tbc sanatorijā 63,40; Sennes tbc sanatorija 44,24; inv. Strautnieks 10.-; inv. H. Rāva 10.—. Bez tam nosūtīts uz Vāciju 5 drēbju saiņi, katrs — 20 mārciņas.

Bet tā kā viens vietējais latvietis ilgāku laiku spiests ārstēties tbc sanatorijā, Kirkland Lake latvieši noorganizējuši attiecīgu fondu arī viņa aprūpei, kurā jau iemaksāts 52.60. Minētos līdzekļus izlietos ārstēšanas izdevumu segšanai.

DV Kanadas valde izsaka sirsnīgu pateicību atsaucīgajiem Kirkland Lake latviešiem par cēlo darbu, lūdzot pārējos tautiešus sūtīt ziedojumus vai nu tieši vai arī iemaksāt DV Kanadas valdes kasē pārsūtīšanai.

Tāpat lūdzam veicināt Kanadā slimojošo tautiešu aprūpi, jo daudz ir gadījumu, ka saslimušajiem nav neviena, kas par viņiem gādātu. Bieži vien valdība ievada arī izsūtīšanas akciju no Kanadas, jo ilglaicīgi slimojošos uzskata par nastu Kanadas valdībai. Lai no tā pasargātu liktena piemeklētos tautiešus, būsim paši nomodā un darīsim visu iespējamo, lai tie netiktu aizmirsti.

*

DV Montreālas nodaļas valde nolēmusi sūtīt Gautingas sanatorijai Vācijā $115.— un O. Venibergam Augustdorfā $25.— zobu protežu iegādei.

DV Kanadas valde

HEINTZMAN un CO KLAVIERU TIRSKAŅOTĀJS

J. MEDNIS

(Latvijas Konservātorijas absolv.)
Tel. GE 3109, GL 1326, Toronto,
piedāvā savus pakalpojumus kā klavieru tirskaņotājs, remontētājs un eksperts

Pērkot klavieres no augšminētās firmas 15 proc. atlaide.

Lietotas klavieres pēc izvēles

(928)

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto. Tel. EM 8-1688
320 BAY ST., ROOM 1304

KONSULS
VILIS TOMSONS
MONTREĀLĀ, P. Q.
5210 VICTORIA AVE, APT. 16
Tel. AT 7798

MĀKSLINIECISKO SARĪKOJUMU KALENDĀRS TORONTO

28. jūnijā, plkst. 7.00, sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē, Vēras Keišas I latviešu baleta skolas Toronto, otrais audzēkņu vakars, piedaloties skolas paidagoģei ar 20 audzēkņiem. Pianiste Edīte Timermane.

23. augustā, svētdien, plkst. 4 p. p. Sv. Jāņa baznīcā dziedātājas Austras Ruševicas un vijolnieka Voldemāra Ruševica garīgs koncerts.

29. augustā, pl. 20, Masarika zālē, operešu āriju un dziesmu vakars ar deju. DV Dāmu komiteja.

CITI SARĪKOJUMI

20. jūnijā, sestdien, Jāņu sarīkojums Bridgeman farmā, R. R. Nr. 1, Burlington. Toronto un Hamiltonas LB un TLSK sarīkojums.

27. jūnijā, Jāņu svētku izlīgošana Saulainē, sv. Jāņa draudzes īpašumā.

LASĪTĀJU VĒSTULES

ATBALSTĪSIM KERSTENU!

Pēdējā Latvijas numurā lasīju, ka Kerstena rezolūcijas pieņemšana ļoti stipri atkarājas no mums pašiem. Diemžēl, nav norādījuma kam un kā rakstīt Kerstena rezolūcijas lietā. Lūdzu to darīt zināmu man un arī citiem lasītājiem. Par visiem kopā taču kāds atsauksies. Ar savu pavadrakstu nosūtu vietējam Wellandes laikrakstam Latvijā ievietoto angļu valodā rakstītās slejas par mūsu zemes likteņiem. Vai atsauksies?

Piezīme: Kam un kā rakstīt vēstules skat. rakstā LA 41. n-rā un šī numura rakstā: Sūtiet vēstules Kerstena rez. atbalstīšanai.

MANUPRAT VAR BRAUKT CITREIZ

Mēs visi zinām, ka laiks pašreiz ir brīnumjauks, un katram svētdienu gribas pavadīt brīvā dabā, bet ir arī pienākumi, no kuriem nedrīkst atrauties. Tas nāca prātā, vērojot sarukušo latviešu koristu pulciņu 14. jūnija piemiņas aktā Meseja zālē, īpaši vīriešus. Vēl vairāk žēl, ka dziedātāju pulkā tik maz jaunatnes — ko tā dara savā brīvajā laikā? Un tad vēl kas — kāda atšķirība stājas ziņā, kaut sāpīgi teikt, starp brašajiem igauņiem, arī lietuvjiem, kas bija pratušies uzvilkt vismaz tumšus uzvalkus, kamēr mūsu puiši grozījās aiz krāšņajām tautu meitām raibi kā dzeņi — pelēki, zili, brūni, dzelteni... Par uznākšanu un noiešanu no skatuves labāk nerunāsim... Ja nu dziesmas ar visu to tomēr skanēja mūzikāli pilnvērtīgi un krāšņi, tad par to paldies diriģentei un dziesmu mīlētājam koristu pulciņam, bet tas nenozīmē, ka augšminētās kļūdas būtu tik viegli piedodamas.

Noskumis torontietis J. B.

2 Latviešu skautu un gaidu nometne Kanadā

NO 1. LĪDZ 5. JŪLIJAM SV. ANDREJA DRAUDZES FARMĀ

APSPIESTO NĀCIJU PIEDERĪGIE CĪŅĀ PRET KOMŪNISMU

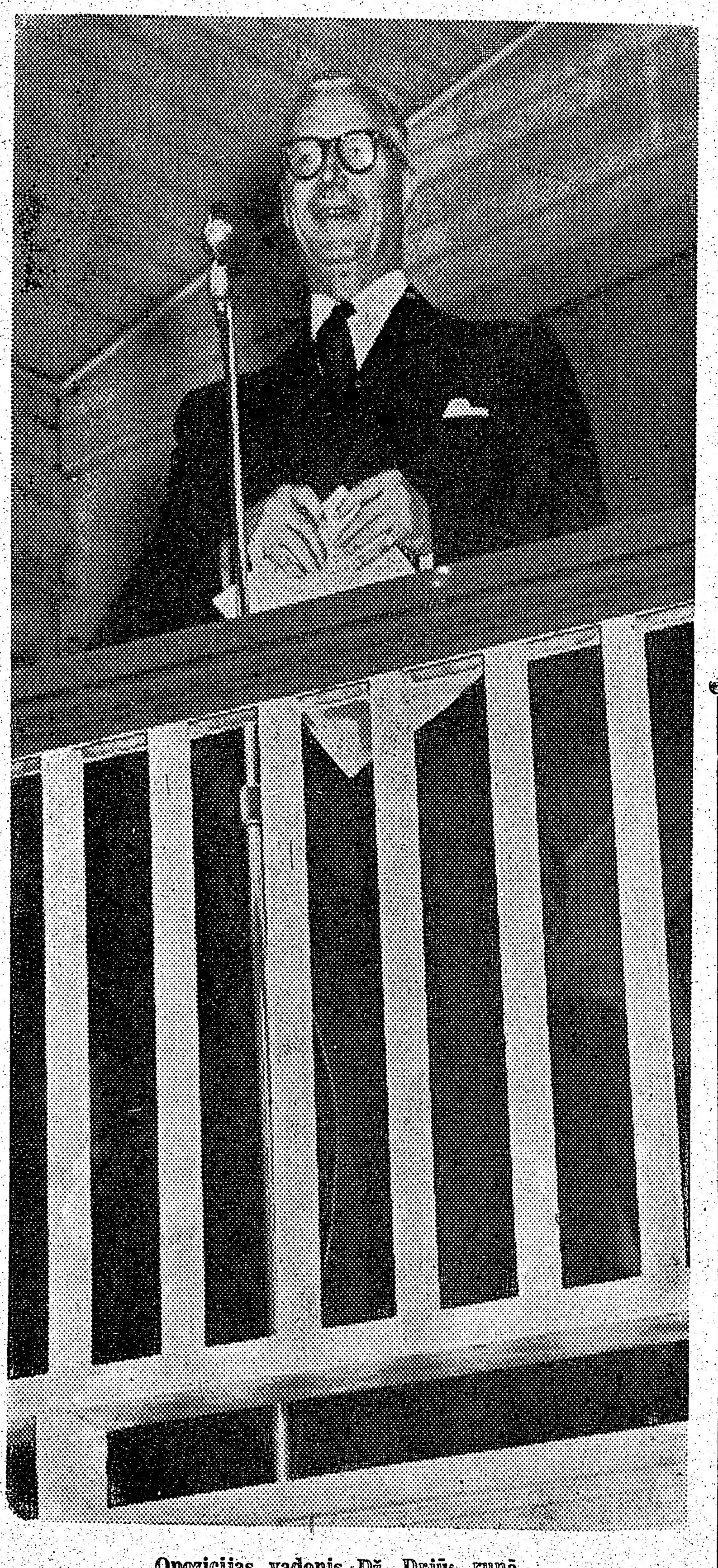

Opozicijas vadonis Dž. Drjūs runā

14. jūnija aktā BTFK prezidents māc. A. Lūsis pasniedz ministram D. W. Harrisam bībeli. J. Kreiļa uzņ.

Baltieši un ukraiņi saka patiesību par komūnismu

PRETKOMŪNISTISKAJĀS DEMONSTRĀCIJĀS TORONTO PIEDALĀS MINISTRS HARRIS UN OPOZICIJAS LĪDERIS DŽORDŽS DRJŪS

Pieminot 14. jūnijā deportētos, Meseja zālē pulcējās Baltijas tautu piederīgie, kur tos uzrunāja immigrācijas ministrs D. W. Harris, izsakot savu līdzjūtību un draudzību baltiešu immigrantiem.

Džordžs Drjūs, uzrunājot ukraiņu sanāksmi Toronto, kas bija sasaukta, lai atzīmētu lielā Ukrainas bada 20-to gada dienu, uzaicināja jaunatbraucējus iet un pateikt saviem draugiem— kanadiešiem, kāds patiesībā ir komūnisms. Sanāksme bija pulcinājusi pāri par 6000 Kanadas ukraiņu, kas godināja septiņu miljonu bada nāvē mirušo ukraiņu piemiņu. Badu izraisīja viena no drausmīgākām zvērībām(kādu jebkad pasaule pieredzējusi, un to bija organizējis Kremlis 1933. gadā, lai salauztu ukraiņu tautas pretestību padomju diktātūrai. Bojā aizgāja pāri par 25 procentu ukraiņu. Ciemi, kur kādreiz kūsāja dzīve, pārvērtās par milzu kapsētām.

Baltijas Tautu Federācijas Kanadā rīkotā 14. jūnija protesta sanāksme Meseja zālē bija pulcinājusi pāri par 2000 dalībnieku, no kuŗiem, kā šķita, visvairāk bija lietuvju, tad latviešu un igauņu. Bija ieradušies arī vairāki ievērojami kanadieši: immigrācijas ministrs W. R. Harris ar kundzi, kuŗa saņēma krāšņu ziedu velti, ģenerālkonsuls R. N. Braisons ar kundzi, radio runā Edīte Haidere, visu lielāko Toronto angļu laikrakstu reporteŗi u. c.

Sanāksmi atklāja BFK prezidents māc. Arnolds Lūsis, savā runā asi skicēdams Baltijas tautu liktenus zem boļševiku varas un 14. jūnija deportāciju baigo norisi.

„Šodien mēs redzam, ka pasaulē valda tendence visu to aizmirst,“ teica A. Lūsis. „Bet mēs zinām, ka miers bez uzvaras nozīmē kapitulāciju. Izkaisīti pa visu pasauli, mēs atceramies mūsu mocekļus, kuŗiem mēs nevaram šodien nekā palīdzēt, tikai lūgt par tiem.“

Ministrs Harris savā runā uzsvēra kādu lielu un skaidru domu: „Brīvība nav dalāma“. Viņš starp citu teica: „Kanadieši saprot, kādēļ baltieši ir šeit, un zina, ka tiem nav bijušas citas ambīcijas, kā vienīgi veidot savu valstu progresu, kad tos sagrāva boļševisms. Katrs kanadietis un katrs brīvs cilvēks apliecinās, ka pasaulē šāda veida varas akti ir jāizbeidz. Mums nevar būt šeit brīvība — tur verdzība. Brīvība ir nedalāma. Kanada ir vienmēr bijusi immigrācijas zeme. Varu jums apliecināt visu kanadiešu vārdā, ka esat šeit sirsnīgi gaidīti un sveikti. Jūs ar savu pieredzi varat mums mācīt, no kā mums jāsargājas nākotnē. Tādēļ arī Kanada ar prieku uzņem baltiešus par saviem pavalstniekiem. Novēlu jums labus panākumus,“ nobeidza savu runu Harris, „nākotne pieder jums.“

Pateicoties ministram Harrisam, BFK prez. A. Lūsis pasniedza viņam kā dāvanu bībeli, par ko Harris pateicās dziļā aizkustinājumā.

Tālāk visus tautiešu uzrunāja igauņu, latviešu un lietuvju pārstāvji, atskanēja visu triju tautu himnas, un Baltijas Sieviešu Padomes pārstāves nolasītais vēstījums Kanadas sievietēm nobeidza sanāksmes oficiālo daļu. Dziļi svinīgs bija brīdis, kad klātesošie piecēlās, lai sveiktu ārā slīdošos karogus.

Koncerta daļu ievadīja komp. T. Ķeniņš ar iejūtīgi nospēlētām 2 savām prelūdēm, tad dziesmas skandināja brašais igauņu vīru koris dir. Romana Toi vadībā, Dainas koris, Erikas Freimanes vadībā smalkjūtīgi un niansēti atskaņodams 3 dziesmas, un noslēgumā uzstājās skanīgais, košām balsīm bagātais lietuvju koris „Varpas“, St. Gailevicius vadīts.

Sanāksme izskanēja krāšņi un svinīgi.

DŽ. DRJŪS RUNĀ

Džordžs Drjūs, kas ir Progresīvi konservatīvās partijas līderis, Toronto sanāksmē teica:

„Es biju Ukrainā pēc tam, kad jūsu tauta bija pārcietusi šo drausmīgo uguns un ūdens pārbaudi. Nevienam, kas redzēja baigo iznākumu, nav iespējams no savas atmiņas izdzēst šīs atmiņas.“

Neviens komūnistu piekritējs nevar atspēkot apgalvojumu, ka miljoni ir nomiruši bada nāvē pirms divdesmit gadiem. Tos apzinīgi badināja, pūloties piespiest pakļauties padomju verdzībai.

(Nobeigums 4. lpp.)

22. JŪNIJS — VĒSTURISKI SVARĪGA DIENA

Jaunā ziemeļarmija deva pagriezienu brīvās Latvijas celšanā

Jūnija mēnesis mums ir bagāts gan priecīgām, gan bēdīgām dienām. Priecīgās dienas ir tradicionālie Līgo svētki un Jāņu diena, kad saule met visaugstāko loku debesu jumā un daba tērpusies viskrāšņākajā ziedu rotā. No seniem laikiem latvieši šinīs dienās atļaujas visjautrākās izdarības, jo saule un ziedi gādā par dzīvinošo izjūtu, kas rada prieku cilvēku sirdīs.

Bet šinī mēnesī mums ir arī vairākas drūmas un melnas dienas. Naktī uz 15. jūniju 1940g. notika pirmais provokātoriskais boļševiku uzbrukums mūsu robežsargiem, pēc kam sekoja Padomju Krievijas iesoļošana Latvijā.

Otra drausmīga nakts sekoja gadu vēlāk, kad no 13. uz 14. jūniju daudzi mūsu redzamākie un vērtīgākie tautieši tika aizvesti mocekļu gaitās.

Starp šīm priecīgām un skumjām dienām jūnija mēnesī mēs atceramies vēl kādu citu vēsturisku piemiņas dienu — 22. jūniju, kad 1919. gadā mūsu jaunā, bet varonīgā ziemeļarmija deva noteiktu pagriezienu un jaunu virzienu brīvās Latvijas celšanā.

Kā zināms, pirmo pasaules kaŗu Vācija zaudēja un vācu karaspēkam, kas bija okupējis mūsu dzimteni, vajadzēja aizvākties. Bet aizejošiem vāciešiem uz pēdām sekoja lielinieki, tāpēc Latvijas Pagaidu valdība bija spiesta šai grūtajā brīdī vienoties ar vācu kaŗaspēka vadību, kas apsolījās apgādāt pret vēlāku samaksu Latvijas jaunformēto armiju ar kaŗa materiāliem un apģērbiem. Palika arī dažas vācu vienības Latvijā, lai cīnītos pret lieliniekiem. Tā bija Dzelzs divīzija, kurā pulcējās tie agrākās vācu amijas kaŗavīri, kas negribēja atgriezties Vācijā, un landesvērs, kurā visvairāk bija Baltijas vāciešu. Par šo vienību komandieri bija Vācijas grāfs Golcs, kam pēc nolīguma bija pakļautas arī latviešu kaŗaspēka vienības. Kaut gan Golcs ar vācu vienībām cīnījās pret boļševikiem un formāli sadarbojās ar jauno Latvijas valdību, tomēr viņš loloja cerību Vācijas uzdevumā atgūt varu Eiropā un pēc tam izrīkoties pēc tā laika Vācijas plāna. Šī plāna ietvaros bija vispirms satriekt komūnismu Krievijā, atjaunot cara valdību un kopā ar to sākt revanša cīņu pret Angliju un Franciju. Tālāk bija nodomāts dibināt īpašu Baltijas hercogisti, kas būtu pakļauta kādam Vācijas ķeizarnamā princim. Šinī sakarā vajadzēja Latvijā radīt tādu valdību, kas būtu no Vācijas atkarīga, un tāpēc Golcs aicināja mācītāju Andrievu Niedru uzņemties jaunas, Vācijai pieņemamas Latvijas valdības sastādīšanu, ko Niedra arī uzņēmās. Latvijas Pagaidu valdība šos Golca—Niedras plānus savlaicīgi atklāja un tiem pretojās. Golcs pavēlēja savām vienībām ieņemt Rīgu un virzīties pret Pagaidu valdībai uzticīgo Ziemeļarmijas brigādi, kuŗu Golcs, rīkodamies zem Niedras valdības maskas, izsludināja par boļševikiem.

Notika sadursmes starp Golca landesvēru un Ziemeļarmiju pie Cēsīm. Tur stāvēja Cēsu pulks Krišjāņa Berķa vadībā, ko pakāpeniski papildināja ar mobilizētiem un brīvprātīgiem no Cēsu un Valmieras apriņķiem. Sevišķi daudz brīvprātīgo deva vidusskolu jaunatne, tā ka varēja saformēt atsevišķu skolnieku rotu. Vāji apbruņotās latviešu vienības landesvērs ar savu pārspēku drīz vien atspieda līdz Raunai, bet tad latviešiem palīgā steidzās igauņi, kas arī bija landesvēra apdraudēti. Iedegās sīvas cīņas, kas 1919. gada 22. jūnijā pieņēma izšķīrēju raksturu. Latviešu kaŗavīri bija gan maz apmācīti, bet apgaroti patrioti. Ar igauņu palīdzību, pēc mainīgām sekmēm, tie 22. jūnija sakāva landesvēru un atspieda līdz pat Juglas upei pie Rīgas. Vācu vienības būtu pavisam iznīcinātas, ja neiejauktos sabiedrotie un nepiespiestu abas kaŗojošās puses noligt tā saukto Strazdumuižas pamieru, pēc kuŗa landesvēru pakļāva Pagaidu valdībai un nosūtīja uz Latgales fronti cīņai pret boļševikiem.

22. jūnija kaujas galīgi izšķīra arī Niedras valdības likteni, un Niedra, kopā ar Vācijas dzelzs divīziju bija spiesta atstāt Latviju. Reizē ar to galīgi noskaidrojās vecās Baltijas un jaunās Latvijas turpmākais liktenis. Ja līdz tam Baltijā bija valdījuši muižnieki un vispār vācieši, kuŗi latviešiem liedza teikšanu savas zemes pārvaldīšanā, tad ar šo dienu mūsu zemes liktenis tika nolikts jaunās Latvijas resp. pašu latviešu rokās. Tāpēc 22. jūnijs ir atzīmējams kā vēsturiski svarīga diena, kas deva jaunu un noteiktu pagriezienu Baltijas telpā, un kas no jauna pierādīja mūsu kaŗavīru patriotismu un cīņas sparu, kad aizstāvama sava tauta un tēvzeme.

Raits Ritums

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

NOPELNU DIPLOMS

Aplausi parasti ir jauka atzinības parādīšanas izteiksme par kādu atzīstamu veikumu. Ka aplausus izpelnās arī saldā bezdarbība, to pierādīja ALAs kongresā Grand Rapidos, kad vērtējumam, ka par ALAs Informācijas biroju nav ko runāt, „jo tur tikpat kā nekas nav darīts“, šos „nopelnus“ runas viri vienprātīgi vainagoja skaļiem aplausiem. Vakarā pāris dzēlīgu delegātu sastādīja „nopelnu diplomu“ biroja vadītājam, diploma galvā liekot Nobeļa prēmijas laureāta Eliota vārsmas: „Mēs esam tukši viri, mēs esam izbāzti viri, saspiedušies kopā galvām, salmiem pildītām, ak vai! Mūsu sausās balsis, kad čukstam mēs, ir klusas un bez jēgas, kā vējš sausajā zālē...“

Vai, kad un kā „diplomu“ pasniedza, to neziņo. Kā objektīvs ALAs darba vērotājs, Eliota pantus gan šim gadījumam neatzīstu par visai piemērotiem, tad jau drīzāk noderēja mūsu pašu Zinaīdas Lazdas: „Nevienam nav acu, kas grib redzēt, nevienam nav ausu — neviens mūs nedzird!“

Šobrīd rakstot feļetonu par mūsu sabiedriskiem notikumiem, gribētos ir zināt, ko nedrīkst rakstīt un kas izlaižams. Jo: kas nav ar mums, tas ir pret mums, un katrs kritiķis „kungu galam“ ir tautas vienības jaucējs, trimdas kopības grāvējs „valdmanietis!“ Pēdējais daudziem jau ir bīstamāks par katru „sociķi,“ jo ar tiem jauka sadarbība var joprojām kult tukšus salmus.

Laikraksti vēsta daudzus traģiskus dzīves ritumu samezglojumus trimdas saimē: Baltimorā pašnāvību izdarījusi tautiete, kura „pazaudējusi ticību nākotnei,“ Čikāgā sev dzīvību ņēmusi māte „aiz ilgām pēc dzimtenes un neaizsniegto mērķu dēļ“ u.c. gadījumi. Šādam traukšmainām pārdzīvojumam nedrīkstētu paiet nevērīgi garām.

Psicholoģiski ļoti kaitīga ir neatbildīgā runāšana un rakstīšana par laiku, kas neatbilst dzīves reālitātēm, it īpaši ja to dara trimdas kopības atbildīgi darbinieki. Palaistu vārdu vairs nesatversi, tas atrod auglīgu zemi, rada maldīgas cerības nākotnei, kavē stabilizēšanās tieksmes. Mūsu autoritātes, kuras vēl tikai pirms mēnešiem pieciem ar akcentētu pārliecību paudā trimdas saimei: „Latvija būs brīva! Šis gads būs diplomātisku cīņu gads par Latvijas tautas brīvību!“ Nu pesimistiskā tonī sēj brīdinātāju sēklu: „Cerības uz drīzu atgriešanos nav piepildījušās. Tuvākā nākotnē nevaram sagaidīt mūsu zemes atbrīvošanu.“ Vadītāji darbinieki tā nedrīkstētu ar savu domu svaidīties: vienu dienu aicināt būt modriem Augšāmcelšanās dienai, otru — pašu dīdzētās cerības pārpelnot. Tūkstošiem trimdinieku veido savu dzīvi un auž nākotnes sapņus pamatotus uz mūsu autoritāšu spriedumiem, vērtējumiem un norādījumiem. Ja apso- [illegible]

Kursīkus

Aizvesto piemiņas akts Ņujorkā

Prez. Eizenhauers un gubernātors Djuijs piesūtījuši sveicienus. Apsveic ierosinājumu izmeklēt krievu agresiju Baltijas valstīs.

Pēc iepriekšējo gadu parauga Aizvesto piemiņas aktu Ņujorkā kopīgi rīkoja latvieši, lietuvieši un igauņi 13. jūnijā, Irving High School telpās. Pēc rotācijas Baltijas Valstu Brīvības komitejas priekšsēdētāju šogad deva igauņi, kas šim amatam bija izraudzījuši Komitejas Igaunijas Brīvībai priekšsēdi L. Vahtru.

Aktu atklājot, programmas vadītājs Ņujorkas latviešu draudzes priekšnieks K. Stankevics nolasīja prezidenta Eizenhauera sveicienu, ko sapulcējušies uzņēma ar skaļiem aplausiem. (Prezidenta telegrammas tekstu skat. atsevišķi.)

Ņujorkas latviešu organizāciju padomes priekšsēdis P. Irbe savā runā teica: „Mēs esam atstājuši savu dzimteni ne tikai, lai paglābtos no vajāšanām, bet arī, lai nestu brīvajai pasaulei drausmīgo vēsti par verdzību un nāvi. Mums, vēl dzīvajiem baltiešiem, ir uzdevums nostāties pirmās rindās pasaules cīņā pret komūnismu. Ja arī pagātnē ir pielaistas kļūdas, tad jācer, ka pasaule būs no tām mācījusies un šādas kļūdas vairs neatkārtos. Tas sevišķi jāievēro tagad, kad atkal tik daudz runā par izlīgumu un par kompromisu ar ļaunumu.“

Lietuviešu runātājs Dr. M.Devenis stāstīja par saviem piedzīvojumiem vergu darba nometnē. Dr. Devenis, lai gan Amerikas pilsonis, bija apcietināts Lietuvā 1941. g. un izsūtīts uz Vorkutu. Pateicoties ASV sūtniecības pūliņiem, viņu pēc divi gadiem atbrīvoja un tas varēja atgriezties ASV.

Kongresa locekļa Kerstena vietā, kas bija aizkavēts ierasties, runāja bij. kongresa loceklis G. H. Kumbs (Coombs). Viņš pieminēja nesenos strādnieku nemierus Čechoslovakijā un liecina par augošo neapmierinātību aiz dzelzs priekškara. „Mūsu ienaidnieks ir viltīgs un labi sagatavots. Pasaules cīņa pret padomju imperiālismu nav vienas dienas cīņa. Tomēr brīvības saule reiz uzausīs visām pasaules tautām,“ teica runātājs.

Vēl runāja Vidus un Austrumeiropas konferences pārstāvis un bij. Čechoslovakijas parlamenta loceklis Dr. F. Hodža, Vidus- un Austrumeiropas komitejas prdis un Ungārijas bij. ministru prezidents F. Nagijs, Brīvās Eiropas komitejas jārstāvis E. Akers un Baltkrievijas komitejas loceklis Čebokarevičs. Telegrammas bija piesūtījuši Ņujorkas gubernātors Djuijs, Kongresa loceklis Kerstens, Brīvās Eiropas komitejas pārstāvis Jarovs un Brīvo Žurnālistu Federācijas pārstāvis Dr. Dambrava.

Akta dalībnieki vienbalsīgi pieņēma rezolūciju, kurā izsaka savu gandarījumu par ASV politiku, kas iziet uz Vidus- un Austrumeiropas tautu atbrīvošanu, un apsveic Kerstena rezolūciju, kas prasa nodibināt īpašu Kongresa izmeklēšanas komiteju, lai noskaidrotu padomju agresijas aktus Baltijas valstīs, kā arī pamudinātu ASV valdību nodot šo lietu apspriešanai AN.

Aktu ar dziesmām kuplināja Latviešu draudzes koris B. Skultes vadībā, igauņu vīru koris M. Loites vadībā un lietuviešu operdziedātāja V. Januškaite.

Aktā bija pulcējušies ap 1.500 apmeklētāju. Ieejas maksa netika prasīta, bet ziedojumos ienāca 220 dol., kas sedz izdevumus.

PATEICĪBA

Sirsnīgi pateicamies mūsu labvēļiem par regulāri piesūtītiem laikrakstu brīveksemplāriem: — laikr. Latvija Amerikā (5 eks.), Laiks (3 eks.), Latvija Vācijā (2 eks.) un Londonas Avīze (1 eks.).

Par saņemtām grāmatām pateicamies apgādam „Grāmatu Draugs“, „Liesma“ un autoram N. Kalniņa kgm par grāmatu — Rotaļu negaisā.

Tāpat pateicamies visiem tiem labiem cilvēkiem, kuŗi mūs atcerējušies ar lietotu drēbju, veļas un apavu sūtījumiem.

Insulas Latviešu komiteja

SAVIENOTĀS VALSTĪS

VAŠINGTONA

Vašingtonas valsts latviešu salidojumu pēc iepriekšējā gada parauga rīko LBVS augustā mēneša pirmajā svētdienā resp. 2. augustā. Vietu un sabraukšanas laiku izziņos vēlāk.

Jāņu svinības Šietlas un Takomas latviešiem notiks 20. jūnijā Speneveja parkā pie Takomas. Takomas nodaļa rosīgi strādā pie Jāņu svinību noorganizēšanas un lūdzam visus latviešus — lielos un mazos — gatavoties šiem sarīkojumiem.

Jāņu dienas izbraukums Longvjū tautiešiem paredzēts sestdien, 20. jūnijā.

Longvjū nodaļa 17. maijā bija rīkojusi diskusiju vakaru par Polītisko stāvokli un tā novērtējumu. Vakaru ievadīja Emils Karlsons no Portlandes, kā korreferenti piedalījās Centrālās valdes priekšsēdis B. Radziņš un Arvids Dravnieks. Šis diskusiju vakars bija pirmais šāda veida sarīkojums nodaļā un viena šai vakarā izteiktā doma bija: šādus diskusiju vakarus būtu vēlams rīkot arī turpmāk.

BOSTONĀ

Latviešu skolas padome un ALTS svētdien, 7. jūnijā, rīkoja pirmos latviešu bērnu svētkus Bostonā. Tie iesākās Baltā namā, kur atrodas arī skolas telpas. Svētku aktam zālīte bija skaisti uzposta, bet tomēr žēl, ka lielam cilvēku vairumam nācās palikt ārpusē. Bērnus uzrunāja skolas pārzinis J. Austrums, mudinot audzēkņus arvien mācīties un atcerēties savu tēvzemi. Pēc apliecību izsniegšanas bērni no Baltā nama devās gājienā ar Latvijas un ASV karodziņiem uz tuvējo sporta stadionu. Tur skolas bērni demonstrēja dažas tautu dejas, par kuŗu iestudēšanu bija rūpējusies L. Graudiņa. Bērnu korītis nodziedāja Pūt, vējiņi. Dažus priekšnesumus sniedza arī gaidas G. Kalnājas vadībā, bet izpalika skautu priekšnesumi. Bija bagātīgi nodarbību stendi bērniem. Ielogotā Latvijas karte bija jauks pasākums vērst jauniešu skatu uz dzimteni. Latvijas ģeografijas un tautas dziesmu stendu vadītājām būs interesanti novērojumi par bērnu zināšanām dzimtenes mācībā.

Citi bija jautrību sacensību stendi, kur saldumus diezgan viegli varēja iegūt, jo to rādīja bērnu pilnās rokas un kabatas. Kaut arī nākošgad varētu sarīkot šādus svētkus!

O. A.

KALAMAZŪ

Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzei piemiņas akts notika 14. jūnijā. Māc. J. Turks. Dziedāja draudzes koris prof. A. Ābeles vadībā. Abi garīdznieki savos dievkalpojumos teica reti sirsnīgi izjustus dievvārdus.

14. jūnijā, plkst. 2 notika arī Kalamazū radio raidījums. Mācītājs Jānis Laupmanis angļu valodā teica radio runu. Viņš apgaismoja Baltijas valstīm nodarīto lielo netaisnību. Raidījumā piedalījās brīvmāksl. A. Ruševica — soprāns, prof. V. Ruševics — vijole un kvartets Dzimtenes Kokle. Pie klavierēm T. Reijs.

KLĪVLENDĀ

8. jūnijā, plkst. 10 vakarā vēl nepierasts tornado piemeklēja Klīvlendu, nodarīdams jo lielus postījumus. 9 cilvēki zaudēja dzīvību un vairāk kā 300 ievainoti. Nopostītas vairāk kā simts mājas, starp tām arī dažas latviešu. Kā izrādās, ASV Senāts iecēlis komisiju, lai izmeklētu, vai biežās dabas katastrofas nav vedamas sakarā ar atomu bumbu eksplozijām. Pēdējais tornado piemeklēja Klīvlendu 1926. gadā, bet bija samērā vieglāks.

Tautas sēru dienā Klīvlendā visās trijās latviešu draudžu baznīcās noturēja sēru dievkalpojumus. Klīvlandas Latviešu Biedrība rīkoja piemiņas aktu aizvestajiem YMCA's telpās, kur runāja K. Labsvīrs. Dziedāja KLB koris un baptistu draudzes koris, tāpat bija solo dziesmas un klavieru priekšnesumi vietējo mākslinieku izpildījumā. Sarīkojums bija labi apmeklēts.

CEĻA VĀRDI

Tas, kurš kalnam tuvojas ar vairojamo stiklu, pamana tikai smilšu graudu.
Franks Tīss

Ja tu neesi sagatavojies uzklausīt patiesību, tad nebrīnies, ja tevi uzmeklē meli.
Benavente

Tumsā katrs ceļš ir garš.
Lao Tse

Ej savu ceļu un ļauj ļaudīm runāt.
Dante

Tu nezini desmito daļu no tā, ko zina tava dvēsele.
Gogolis

Melchers Distilleries Ltd.
KANADA RŪPĒJAS
PAR SAVU JAUNATNI...
Jaunatnei ir tiesība izaugt par atbildīgiem vīriem un sievām. Tādas jaunatnes organizācijas kā skauti un gaidas dod tiem iespējas nodibināt draudzību ar citiem viņu vecuma zēniem un meitenēm... māca viņiem pieklājību, godīgumu un izpalīdzīgumu. Kanadas vidusskolas un kolledžas kalpo viņu augstākās izglītības vajadzībām. Bezmaksas publiskas grāmatnīcas sniedz tiem visjaukāko lasāmvielu... grāmatas dažādai gaumei, sākot ar ģēku stāstiem līdz filozofiskiem apcerējumiem.
KANADA RŪPĒJAS PAR SAVĒJIEM, — IEPAZĪSTIETIES VAIRĀK AR VIŅU
MELCHERS DISTILLERIES LIMITED

UZ REDZĒŠANOS DV HAMILTONAS NOD. RĪKOTĀ JĀŅU VAKARĀ Š. G. 20. JŪNIJĀ LIETUVIEŠU FARMĀ LAKE MEDAD 3 JŪDZES NO WATERDOWN
Skat. slud.

BALTIEŠI UN UKRAIŅI SAKA PATIESĪBU...

(Pārnesums no 3. lpp.)

Ir ļaudis atbildīgās vietās, kas domā, ka Padomju imperijas komūnisms ārpus tās pieņem citādu nokrāsu un kvalitāti dažādās pasaules malās, bet es to esmu skatījis Krievijā, Ukrainā, Austrumvācijā un citur, un neesmu varējis saskatīt nekādu starpību."

Griezdamies pie visiem jaunajiem kanadiešiem, neatkarīgi no viņu izcelsmes, runātājs teica:

„Jūs, kas pazīstat briesmīgo patiesību tik labi, pajautājiet tiem, kas grib novilkt šo atšķirību, vai ieroči, organizācija un nodevība, kas apraka Ukrainas brīvību 1919. gadā, nāca no spontānas agrārās kustības? Pajautājiet arī, vai tie bija krietni, savas mājas pavardu mīlošie ķīniešu zemnieki, kas organizēja augsti apmācītu armiju, kuŗa tagad cīnās pret mūsu pašu jaunekļiem Korejā, apgādājot tos ar Migiem, smagajiem Staļina tankiem un daudzajām modernā kaŗa piederumiem?"

Runātājs atsaucās uz Kremļa neseno miera ofensīvu:

„Ir nepieciešams mums pašiem sev atgādināt šos faktus tādā laikā, kad vīri augstos amatos domā, ka Padomju komūnisma raksturs ir mainījies tāpēc, ka Kremlis ir runājis saldus vārdus pirmo reizi kopš vairāk gadiem."

Vētraini aplausi pārtrauca Drjū, un viņa balss dārdēja pāri Kvīnsparkam, kad viņš prasīja:

„Ir tikai viena veida pārbaude, kas var pierādīt Kremļa labo gribu. Prasīsim tiem, lai tie atļauj Ukrainā noturēt brīvas vēlēšanas, lai noteiktu, kāda veida valdību Ukrainas tauta vēlās. Prasīsim tiem, lai tie atļauj brīvi nobalsot arī Polijai, Rumānijai, Ungārijai, Bulgārijai, Čechoslovākijai, Baltijas valstīm un citām nācijām, kas tagad vergo, pašām nosakot savas nacionālās valdības formu, pamatojoties uz brīvi izteiktu tautas gribu. Mums ir tiesības uzstādīt šādas prasības attiecībā uz katru tautu, kas nonākusi Padomju dominācijā. Mēs ticam Apvienotām Nācijām un tiem principiem, uz kuŗiem celtas: mums ir pienākums prasīt, lai Krievija respektē solījumus, kas bija doti 1945. gadā Sanfranciskā.

Ovācijas, kas sekoja Drjū runai, bija pierādījums, ka viņa vārdi ir radījuši jaunas cerības un paļāvību, ka kādā dienā būs atkal brīva un neatkarīga Ukraina.

C. S.

LATVIEŠU PRETKOMŪNISTISKĀ SKATE

Komiteja Latvijas Brīvībai sagatavojusi pretkomūnistisku skati, kas attēlos un dokumentos parāda Latvijas sasniegumus tās neatkarības laikā: kā komūnisti iznīcināja mūsu neatkarību un nesa latviešu tautai ciešanas un postu. Skatē redzamas dokumentu fotokopijas ar tulkojumiem angļu valodā, kā piem. Latvijas — PSRS miera līgums, kuŗā Padomju Savienība uz visiem laikiem atsakas no Latvijas zemes, krievu ultimāts Otrā Pasaules kaŗa sākumā, čekas nāves spriedumi u. t. t. Fotografijās un diagrammās parādīts Latvijas uzplaukums pēc Pirmā Pasaules kaŗa, Latvijas skati, bet turpinājumā parādīts, kā šo skaisto zemi sagrāba un iznīcināja rupjā komūnisma vara. Redzama krievu kaŗaspēka ienākšana, čekas mocekļi, upuŗu kapi u. t. t. Materiālus ar lielu prasmi sakārtojis mākslinieks S. Vidbergs.

Apmeklētājiem izsniedz prokurora O. Zuša liecību angļu valodā, kuŗā aprakstīti komūnistu noziegumi Latvijā laikā no 1940. g. jūnija līdz 1941. g. jūlijam.

Skates materiāli novietoti uz atsevišķām plāksnēm, kas viegli pārvietojamas un neaizņem daudz telpas. Skate sagatavota ar tādu aprēķinu, lai to varētu pārsūtīt un tādā veidā dotu iespēju iepazīties ar komūnistu terroru amerikāņu publikai arī citās pilsētās. Latviešu organizācijas uzaicinātas uzņemties iniciatīvu skates sarīkošanai savās pilsētās.

Ņujorkā skate pieejama publikai Baltijas Brīvības namā no 15. līdz 20. jūnijam.

ES VĒLOS KĻŪT SKAISTA...

Jautājums. Dzīvoju tālu no lielpilsētas un man nav iespējams apmeklēt speciālistus, lai saņemtu norādījumus sejas kopšanai. Man āda sausa, uz deguna mazliet vasaras raibumu. Kad jāsāk seju un rokas kopt? Esmu 23 g. veca. Lūdzu norādījumus.

Atbilde. Anniņai provincē. Seju kopt un rūpēties par sevi ieteicams jau no agras jaunības. Nekad un nekādā vecumā nav ne par agru, nedz arī par vēlu to darīt.

Sausai sejas ādai nevar lietot ziepes, bet gan vislabāk mandeļu klijas, kas lietojamas ziepju vietā. Tās saujā mazliet sajaucamas ar ūdeni, tādējādi gūstot putriņu, kas vieglām kustībām iemasējamas mitrā sejas ādā, tālāk āda noskalojama ar siltu un pēc tam ar aukstu ūdeni, seju nosusinot liegām kustībām un iemasējot labu barojošu krēmu. Kustību virziens — uz augšu puslokiem. Ādu ap acīm nav jāmasē, bet tajā viegli jāiezież krēmu, ko arī jāatstāj pa nakti. Vasaras raibumiem mēs gatavojam speciālu krēmu, bet to vislabāk sākt lietot agrā pavasarī vai vēlā ziemā, kad vasaras raibumi vēl nav saradušies. Tad arī viņi nemaz neparādīsies. Roku ādai var lietot labu dienas krēmu vai, ja cita nekā nav, — glicerīna un rožu ūdens maisījumu.

Rītos nav jāaizmirst uz sejas uzlikt vieglu dienas krēmu. Tie parasti ir blāvi un seja nespīd, un tā var iztikt arī bez pūdeŗa, ja vēlaties.

Elza Pērkone

SKAUTIEM UN GAIDĀM

KLAU, KLAU!

Vai Tu jau esi gatavojies 2. latviešu skautu un gaidu nometnei no 1.-5. jūlijam pie Palermo? Nē! Kādēļ?

Šī nometne, lūk, domāta visiem bijušajiem un esošajiem skautiem un gaidām. Noteikumi ir pavisam vienkārši — Tev tikai jāatbrauc. Braukt vai nebraukt, — Tu domā. Neņem jau tādēļ priekšzīmi no maņa drauga Ziemeļa. Viņš atteicās braukt uz roveŗu sagaitu Šveicē — laika trūkuma dēļ. Tāpat kopnieks Garklāvs brauc uz 2. Kanadas skautu džamboreju tikai tādēļ, lai parādītos kanadiešu skautiem savā formā.

Es gan domāju, ka dažas dienas latviešu skautu nometnē Tu nekad nenožēlosi. Vai Tev ir forma vai nē — brauc.

Ko tad es Tev varu solīt? Īstu latviešu skautu nometni, latviešu valodu, dziesmas un latviešu skautu ugunskuru.

Varu Tev pat pačukstēt, ka ērtības labad komendanti centīšoties uztaisīt ziņojuma dēli kaut vai katrai teltij. Uz redzēšanos nometnē!

Reizi skauts — vienmēr skauts.

Ezis

MŪŽĪGI JAUNĀ

Pasaulē slavenā dejotāja Mistingete, kuŗai tagad jau droši vien pāri par 80 gadiem un kuŗa ilgus gadus iepriecinājusi skatītājus Parīzes rēviju teātros ar savu kāju veiklību un skaistumu (tās bija apdrošinātas par 2 milj. dol.), tagad nolēmusi atklāt visu patiesību par savu pagājušo dzīves posmu. Viņa pašlaik raksta memuārus un tie solās būt ļoti saistoši un intriģējoši, jo cik gan mīlas, precību un piedzīvojumu nav bijis viņas raibajā dzīvē, kuŗa ilgums pats par sevi ir mīkla.

Aiz DZELZS aizkara

JAUNA LUGA

Nesen ziņojām par P. Rozīša romāna „Cepļa" dramatizējuma pirmizrādi LPSR Valsts Drāmas teātrī. „Cīņa" 24. maijā atsaucas visai nelabvēlīgi par šo pirmizrādi un beigās konstatē, ka „vēl daudz jāstrādā, lai „Ceplis" kļūtu par pilnvērtīgu izrādi. „Buržujiskā uzdzīve romāna dramatizējumā esot izteļota pārāk nevainīga un dažkārt pat pievilcīga. Raksturīgi, ka „Cīņa" nemaz nekritizē jaunu motīvu un pat jaunu tēlu radīšanu, ko darījis V. Sauleskalns „dramatizējot" šo P. Rozīša romānu.

„Sovetskaja Latvija" 24. maija numurā kritizētas vēl citas lugas. J. Žīgura lugu „Nelūgtais viesis" esot grūti uzvest jo jāieriko uz skatuves vasarnīca ar jūŗas peizāžu, turklāt vasarnīcai paredzēta grezna iekārta. J. Vanaga lugā „Azis dārzā" negatīvie tipi izrādās spēcīgāki par „pozitīvajiem padomju tipiem". M. Salnājas viencēlienu lugā — „Taisnības vārdā" gan runā par strādnieku cīņu Francijā, bet pati cīņa netiek parādīta.

Attiecīgā kritika par okupētās Latvijas teātriem atspoguļojas arī Maskavā. Izvestija 26. maija numurā kritizē Rīgas operu. Rakstā atzīmēts, ka operas repertuārā ir 3 uzvedumi „vairums krievu klasiķu un padomju komponistu darbu". Raksturīgs ir Izvestijas" konstatējums ka sabiedrība gaida vairāk latviešu nacionālo operu un baletu.

ATKAL PAR BURŽUJISKIEM NACIONĀLISTIEM

30. maija vakarā „vēstures doktors" Krastiņš Rīgas radiofonā nolasīja rakstu „Buržuāziskie nacionālisti — latviešu tautas niknākie ienaidnieki". Padomju Savienība vēlējusies nodibināt draudzīgas attiecības ar Latviju, bet latviešu nacionālisti vienmēr izturējušies pret to naidīgi. Galvenā nacionālistu organizācija bijusi Nacionālā Savienība Berga vadībā un „budžu zemnieku savienība", ko vadījis Ulmanis. 1924. gadā aizsargi organizējuši 889 terrora aktus pret laukstrādniekiem. Tālāk teikts: „Ar šo militāro organizāciju palīdzību izdarīja 1934. gada apvērsumu. Ārzemju reakcionārās avīzes apsveica šo asiņaino izrēķināšanos ar latviešu tautu. Latviešu buržuāziskie nacionālisti drudžaini gatavojās iebrukumam Pad. Savienībā, būvēja jaunus aerodromus, padziļināja ostas, fašizēja armiju, ieveda nūjas disciplīnu".

SLINKIE DARBINIEKI

„Sovetskaja Latvija" 24. maijā raksta par trim augstākiem okupantu darbiniekiem, kas esot slinki marksisma—leninisma mācīšanā. Kā pirmais minēts rūpnīcas „Proletariat" bij. dir. Aleksejevs. Vairākus gadus šis biedrs „studējis" vienu un to pašu Partijas kursa nodaļu. Kā otrs minēts būvmateriālu rūpniecības ministra vietnieks Sorokins. No 20 marksisma lekcijām viņš apmeklējis tikai 7 un tās pašas vāji sagatavojis. Trešais — kuģu būves un remonta rūpn. dir. v. Salameiko, kurš pārtraucis savas mācības pavisam. Salameiko bez tam ir attiecīgās rūpnīcas partijas organizācijas vadītājs. Bez šiem trim krieviem minēts arī Stradiņa slinkums — šis Stradiņš ir juridiskās skolas direktora vietnieks.

BĒRNU SVĒTKU BRĪNUMS — BURKĀNS

1. jūnijā notika bērnu svētki, kurus atklāja Rīgas komj. sekr. Vaivods. Atklāšanas runu teica krieviski. Ap plkst. 11-iem Saules dārzā jau sapulcējušies ap 1000 bērnu. Jauno dabas pētnieku stūrītī skolotājs parādījis krieviem burkānu un jautā, kas tas? Bērni to pazīst un nosauc. Tie, kas pareizi atbildējuši, saņem brīvbiļetes vizināties karuseļos. Vai tiešām burkāns kļuvis tāds svešinieks?

SPORTS

Maija beigās Rīgā notika trīs dienu vingrošanas sacensības. Vingrošanas čempiona nosaukumu ieguvusi Antonina Červjakova, kuŗa radiofonā runāja krievu valodā. Krievi ir ieņēmuši arī vadošās vietas latviešu sporta dzīvē. Molčanovs vada Paidagoģiskā inst. fiziskās audzināšanas katedru, šī institūta aģitbrigādes sporta meistare ir Jesikova.

RĪGAS JŪRMALĀ

Rīgas jūrmalā strādā kāds dārznieks Hon Pha, kuŗa tautība gan nav minēta. Šis jaunais jūrmalnieks piesūtījis Sovetskaja Latvijai rakstu par nekārtībām Rīgas jūrmalā. No šī raksta uzzinām, ka Dzintaru prospektā atrodas LPSR Ministru Padomes sanatorija, kas tādā domāta augstāko varas vīru „atpūtai", bet Bulduros Baltijas kaŗa apgabala sanatorija. Bez tam Bulduros ir upju flotes darbinieku sanatorija „Rižskoje vzmorje" un padomju preses aģentūras TASS sanatorija. Visās šajās sanatorijās valda ... nekārtība.

ZVIEDRS — LABĀKAIS KOKTEIĻU JAUCĒJS

Parīzē nesen notikušajās bārmeņu sacensībās par labāko kokteiļu jaucēju pavisam negaidot uzvarējis zviedrs Kārlis Eriksons no Stokholmas operas pagraba restorāna. Šī bija pirmā reize, ka bārmeņi salasījās no visām pasaules malām, lai pierādītu savas spējas. Pavisam piedalījās 54 konkurenti, no kuŗiem itālieši un franči bija favorīti, būdami puslīdz pārliecināti par savu uzvaru. Eriksons nekad nebija strādājis ārpus savas zemes un arī neprot citu valodu, kā vienīgi zviedru, bet ar saviem kollēgām diezgan veikli sapratās, jo bāru valoda ir internacionāla.

Kokteiļi nogaršoja arī speciāli izvēlēta Miss Cocktail — Francine Dubouillon. Jaunais kokteilis, kuŗš ar žūrijas komisijas lēmumu atzīts par pasaules slavenību, saucas „Nordekspressen" — Ziemeļu ekspresis. Tā sastāvs ir ļoti vienkāršs un katrs mirstīgais to var pats sagatavot. Sevišķi viegli tas izdarāms kanadiešiem. Pamēģiniet, bet nestāstait recepti tālāk:

Viena trešdaļa Canadian Club, viena trešdaļa Cordial Medoc, viena trešdaļa Cinzano Dry.

Jānis Gailītis

No Tornas grāvraču dienas grāmatas

ATMIŅAS PAR LATVIEŠU KAŖAVĪRU GAITĀM OTRĀ PASAULES KAŖA LAIKĀ TORNĀ

VII

Kad tanki bija apstājušies, mūsu priekšā sākās apšaudīšanās. Bija skaidrs, ka mums garām pabraukuši krievi. Tā kā es visas savas mantas biju novietojis uz ragaviņām un tās piesējis ar drātīm, tad man nebija laika neko paņemt, un es, tā kā stāvēju, kopā ar kādiem desmit kareivjiem un ltn. Pērkoņu cauri ciemam devāmies ZR virzienā. Pāri mūsu galvām spindzēja lodes. Zeme un sniegs pie mūsu kājām kūpēja un putēja no šautēju, ložmetēju un mašīnpistoļu lodēm. Lai gan lodes spindza visapkārt, mani nemaz nepārņēma ne mazākā vēlēšanās meklēt aizsegu pie zemes. Par spīti lielai uguņi, es skrēju uz priekšu un līdz ar mani daudzi citi. Dažs ceļā saļima ložu skarts. Mūsu ieturētā virzienā man un vēl kādiem 10 kareivjiem izdevās no krievu uguns izkļūt neskartiem. Mūsu pulka galamērķis mums nebija zināms. Mēs nolēmām doties ZR virzienā un, lai mūs atkal nepārsteigtu krievu tanki, mēs virzījāmies lielāko tiesu pietiekamā attālumā no galvenā ceļa. Pirmā pilsēta, kuŗu mēs sasniedzām, bija poļu Krona. No šejienes mēs tālāk devāmies uz Zempelburgu. Pa ceļam daudz un dažādi atbaidīgi skati. Tur bēgļu ratos nosalis zīdainis, tur pēdējos atvadu vārdus teic saviem piederīgiem sirmgalvis. Ceļmalā daudz līķu. Tālāk sasniedzam Zempelburgu un ar vilcienu uz vaļējas platformas no Zempelburgas līdz Konicai un tālāk no Konicas ar bēgļu vilcienu līdz Neustetinei, kur komandantūrā saņēmām dokumentus mūsu tālākam ceļam un uzturu divām dienām.

Vēlāk, kad satiku kareivi Gotfrīdu Dilli un Aleksi Liegānu, tie par Neiheimas notikumu stāstīja sekojošo: Dille kopā ar kādu citu kareivi, baidīdamies no krievu lodēm, paskrējuši nelielu gabalu un atraduši aizsegu aiz kādas mūra kūts sienas, kur pieplakuši pie zemes. Pēc tam, kad vispārējā šaušana apstājusies, atsevišķi krievi, bruņojušies ar mašīnpistolēm apstaigājuši apkārtni un aicinājuši visus padoties gūstā. Dille ar savu draugu aicinājumam nav paklausījis, bet palicis savā paslēptuvē. Daudzi kaŗavīri gājuši un padevušies gūstā. Visi sapulcināti uz ceļa. Tur sanākuši apm. 60-80 kaŗavīru. Krievi likuši uz priekšu iznākt vispirms virsniekiem, tiem atņēmuši gredzenus un pulksteņus, pēc tam ar šām mašīnpistolēm kārtām visus sapulcinātos nošāvuši.

Kad darbs bijis padarīts, komūnisti paņēmuši līdzi vienu vai divus kareivjus, sakāpuši tankos un aizbraukuši. To pašu stāstīja arī kar. Aleksis Liegans, kas pats nostājies šaušanu rindā, bet nokritis zemē vēl dzīvs, un tā no nāves izglābies.

Kad krievi aizbraukuši, no paslēptuvēm iznākuši latvieši un sākuši sniegt palīdzību ievainotajiem. Sniegā uz ceļa un ceļa malā gulējuši daudzi nošautie kaŗavīri, bet vēl vairāk bija smagi ievainoto, kas vaidējuši un saukuši pēc palīdzības. Ltn. Raudiņš ar palīgiem noorganizējuši grūtu transportu, ž. m. Lūcija Aigare sniegusi pirmo palīdzību un izdarījusi pārsiešanu. Vissmagāk bijuši ievainoti v. v. Ansis Bušēvis, kam cauršautas abas kājas, un ltn. Kalvītis. Tā ievainotos pajūgos ievainoto transports devies uz pirmo apdzīvoto vietu, kur tiem sniegta tālāka palīdzība.

Daudz un tuvākajā apkārtnē bijuši dzirdami vaidi un palīgā saucieni, bet visus nav bijis iespējams aprūpēt. Pa ceļam uz pārsienamo punktu daudzi miruši, un tie no ratiem izlikti laukā ceļmalā. Daudz ievainoto palicis arī Neiheimas skolas ēkā, kuŗā krievu tanki iešāvuši ar saviem lielkabaliem. Tur zem drupām palikušas daudzas kaŗavīru dzīvības, tātad arī Neiheimā ir latviešu kaŗavīru masu kapenes.

(Beigas).

IELĀ JĀŅUGUNS

Vairāk kā mēnesi mājas ļaudis cita nekā nerunā, kā par Jāņiem. Uz Jāņiem tas un uz Jāņiem tas. Uz Jāņiem jānoplauj pirmais siens, ko iebāzt gultas maisos, jāizved mēsli, jāapar papuves, jāizravē sakņu dārzi. Visam jābūt laikā padarītam un vislielākā kārtībā, lai līgotāji neapdziedātu saimnieces un saimnieka slinkumu.

Neviens no lielajiem ļaudīm man vairs nesaka: aizej! tikai — aizskrien! Aizskrien uz pažobeli pēc sausākas malciņas, aizskrien uz pagastnama veikalu pēc rozīnēm... Govis ganīt, kas dažbrīd liekas tik grūti, salīdzinot ar šādu skraidīšanu — ir tīrā atpūta.

Bet kad nu reiz pienāk Jāņu sestdiena, viss ir uzposts un sagatavots kā kāzām. Pagalms un celiņi tīri noslaucīti, grīdas izberztas un istabas izpuškotas ar meijām, grīdas nokaisītas ar sakapātām kalmēm.

Siera riteņi ar ķimeņu actiņām un olu dzeltenumā mazgātām mutēm smaida kā apaļi mēnesīši no visiem pieliekamās istabas plauktiem. Lielā alus muca, resna kā siena guba, uzvelta uz malkas zāģējamā steķa, stāv klētiņas vienā kaktā. Kā uz kāzām! Kā uz kāzām!

„Nu, būs jau ar mūsmājās šovakar kāzas, vai tad nezini, — mammai un tētem sudrabkāzas," — ieminas brālis, kuŗu māte atsūtījusi pie manis uz ganiem, lai palīdz labi pieganīt govis, kā var dzīt ātrāk mājās. Patiešām! Kā es gan varēju aizmirst! Kur tas laiks, ka mājinieki runāja par sudrabkāzām. Francītis bija no Rīgas atrakstījis, ka paķeršot līdz kādu savu draugu. Iešot jautrāk. Marija tūlīt noslēpumaini smaidīdama meklēja pa Lejas pļavu tādu sūru zālīti ar dzelteniem ziediņiem kā gundegai. Kad ar to mazgājoties, noejot viss iedegums. Studentu kungiem jau patīkot baltas jaunkundzes. Anna katru dienu staigā, uzsējusi lakatiņu dziļi pār acīm. Saule tad tik viegli netiekot klāt.

„Vikiņ, vai es esmu stipri iedegusi?" — uztraukusies prasa brālim.

„Melna jau nu esi gan. Kā mazs čigānēns."

Čigānēns! Tad jau studentu kungi uz mani nemaz neskatīsies. Nu — lai! Nav ar vajadzīgs. Kas tur liels no viņiem. Pērn jau viens te veselu mēnesi nodzīvoja. Lielīgs. Citādi mani nemaz nesauc: skuķis! Bet kad reiz vajadzēja aizjūgt zirgu, tad ne bū, ne bē. Bija man jāiet palīgā. „Vai nezini," teicu. „No kreisās puses zirgs jājūdz, no labās govs jāslauc."

„Sāksim pīt vainagus, māsel," uzsauc Vikiņš. „Māte drīz sauks mājās un nebūsim vēl savu saimi appuškojuši."

Brālis plūc puķes, dažādas zāles, smilgas un nes man klāt. Steidzīgi tās viju vainagos, steidzīgi uztraukumā trīcošiem pirkstiem. Tik daudz šovakar būs ko redzēt, dzirdēt, skatīt. Tik daudz būs prieka, dziesmu, gaviļu. No vienas otras kaimiņu pļavmales jau atskan līgo! Arī tur meitas vij vainagus, gani dzied:

Visa laba Jāņuzāle,
Ko plūc Jāņu vakarā, līgo!

„Nāc, Kristel! Pietiks vainagu. Govis ir pieēdušas, dzīsim uz Liela kalnu. Tur mums daudz darba."

Mūsu Lielais kalns! Kur gan ir vēl visā pasaulē otrs tik liels un skaists! Vasarā apaudzis pelēku kūlu un rozā kaķpēdiņām; ziemā savu sniegoto galvu iebāzis mākoņos... Bet Jāņu naktī, degoša darvas muca pašā virsotnē, aicina līgotājus „no malu maliņām".

„Nekā, māsel," visgudri nosaka Vikiņš. „Zilais kalns pie Valmieras ir vēl skaistāks. Tur Jāņu naktī piepildās pat senā teika par Imantu. Jāņugunis — tās ir Saules meitas, kas aizdzen zilo miglu. Līgo — Gaismas laiku balsis, kas uzmodina apburto varoni — Imantu... Bet nu iesim, salasīsim malku un atnesīsim no āboliņa tīruma vecos, bezzarainos žebērkļus. Tēvs šonakt negrib dedzināt darvas mucu, bet ugunskuru. Viņš gribot kopā ar māti lēkt atkal pār to kā pirms 25 gadiem..."

Atkal es skrienu. Uz tīrumu pēc žebērkļiem, uz Rīda noru pēc veciem celmiem, uz Tērces malu pēc sausas malkas un žagariem. Par laimi, drīz ierodas palīgi. Ir atbraucis Francītis un atvedis līdz divus draugus. Vienu es jau pazīstu. Rīgas Jānis — tas pats, kas bija pērn. Uzcirties kā brūtgāns. Strīpaina cepure galvā, lenta pār krūtīm.

„Sveiks, skuķi!" uzkliedz pa gabalu.

Atkal jau: skuķi! Gandrīz vai jāraud. Noauju no galvas lakatiņu un pārbraucu roku pār matiem. Būtu jāskrien un jāpaspogulojas Tērces avotiņā... E! Bet nav laika. Gan vakarā mājās.

Strādājam tagad visi vaigā sviedros. Apakšā ugunskuram saliekam sausu malku un svekainus, vecus celmus, tad žagarus, — milzīgu kaudzi. Visupēdīgi tam apkārt stāvus saslienam žebērkļus, līdz beidzot ugunskurs izskatās vēl lielāks un resnāks par āboliņa zārdu. Ne lāga gala saskatīt, ne apkārt apskriet. — — —

Māte sauc mājās, un mēs ar Vikiņu steidzam uzlikt govīm ragos vainagus. Daža tur pavisam mierīgi, cita atkal krata kā negudra, kamēr dabū nost.

„Skuķi, dod man ar' vienu vainagu," prasa Jānis.

„Nē, tie manām govīm," vīzdegunīgi atbildu.

„Ūjā, cik tu skopa! Vai tad es nu sliktāks par govi. Nu dod to smuko — no sarkanā āboliņa galviņām."

Nosarkstu, nezinu, ko darīt, mīņājos no vienas kājas uz otru, paķeru tad vainagu un skrienu pakaļ govīm... Varēju tak iedot. Bet nu par vēlu. E! Bet ko tad viņš mūžīgi: skuķi un skuķi...

Neesam vēl paspējušas izslaukt, kad pagalmā iebrauc pirmie līgotāji. Tie tēva radi no Raunas pagasta. Nepilnas stundas laikā pilns viss pagalms. Pazīstami un sveši, veci un jauni, laucinieki un pilsētnieki. Skatos: pa ganu ceļu vēl nāk milzīgs bars, un pāri lielajam Ozolu tīrumam tālumā dzirdu savas krustmātes skaņo līgo!

Labvakaru, Jāņu māte,
Vai tu mūsu gaidījusi? Līgo!

Nu, tur jau viņa stāv, smaidīdama un visus laipni saņemdama — mana māte. Sarkaniem, milzīgi kupliem svārkiem, baltu blūzi, baltu priekšautu ar lielām mežģīnēm gar malām. Cik viņa šodien skaista! Skaistāka par visām sievām un meitām tai raibajā puķu ziedu pūlī...

Tumši zilos vadmalas svārkos, baltu lakatiņu ap kaklu, ozola vainagu galvā, blakus mātei tēvs. Līgotāji nāk un dziedādami liek viņam galvā vainagus, puķu puškus vai vienkārši bērza vai alkšņa meijiņas. Viens savas Jāņuzāles nesis līdz no mājām, otrs noplūcis, garāmejot kaimiņa tīrumā. Trešais steigā norāvis nātres tepat mūsu mājas sētmalē. Tēvs smiedamies tās met atpakaļ. Līgo! Līgo! skan pāri pagalmam, pāri visām sētām, tīrumiem un mežiem. Līgo — trīc ikviena liela un maza krūtis. Un atbalss izskan tālumā, un arī tai ir tikai viena skaņa — līgo!!!

Dziesmas uz brīdi apklust, un vairāki dzeltenie siera riteņi ieripo līgotāju cidū. Arī lielā alus muca laipni atdod savu dzīvības sulu izslāpušajiem Jāņu bērniem.

„Uz Lielo kalnu," ieminas viens.

„Uz Lielo kalnu! Uz Lielo kalnu!" — sauc visi kā vienā mutē.

Atkal skan līgo, un šoreiz vēl spēcīgāk kā sākumā. Drīz mūsu ugunskurs deg sprakšķēdams, un sarkanās liesmu mēles paceļas augstāk un arvienu augstāk. Pāri lēkšanai uguns vēl ir par lielu, bet kāpēc gan nevar tai dejot apkārt. Kā pirmais iesāk tēvs ar māti, un pārējie seko viņiem. Dejotājus pavada dziesmas, smiekli, skani saucieni, un dažbrīd tā vien liekas, ka visi uz mirkli būtu pazaudējuši vai prātu.

„Skuķi — nāc dancot!" — uzsauc Jānis un, saķēris mani, velk pie citiem.

„Nemāku, negribu!" — spiedzu un raujos, kamēr tieku vaļā.

„Tā ir gan," sviedrus slaucīdams, viņš sūdz mātei. „Pirmiņ man nedeva vainagu, tagad nenāk dancot. Varen ērcīgs skuķis!"

„Še, tev" — asaras rīdama, rauju no galvas savu mazo jasmīnu vainadziņu. Bet Jānis ir jau pazudis pūlī...

Lielajā troksnī un smieklos neviens nejūt tuvojamies negaisu. To pamana tikai tad, kad spēcīgs vējš no galvas dažam norāvis vainagu. Dzirksteles griežas pa gaisu vēl nevaldāmākā dejā kā Jāņu bērni, un vējš tās nes tālu pāri Lejas upītes gravai uz mājas pusi. — — — —

„Deg! Šķūņa jumts deg!" — reizē iesaucas vairākas balsis.

„Nu tik būs jāņuguns!" — nosaka kāds balamute, bet tanī mirklī arī apklust skaņie smiekli un dziesmas. Kā upe, kas pavasarī palu laikā pārrāvusi aizsargdambi, tā spēji reizē sakustas visi līgotāji un skriešus metas glābt, kas glābjams. Vējš arvienu vēl pieņemas un dzirkstis sāk dejot arī uz citu saimniecības ēku jumtiem.

Mani sagrābj nepasakāmi lielas bailes un nezinu šai brīdī, ko darīt. Raudāt! Kliegt!

„Nāc, māsel, skriesim uz kaimiņiem," gluži bez balss man blakus čukst brālis.

Skriet! Jā — to es varu. — — Un es atkal skrienu. Tikai šoreiz nezinu, kāpēc un pēc kā. Balta uguns nošķīst gar acīm un spēcīgs pērkoņa spēriens satricina visu apkārtni. Bailēs iekliedzos, bet tai pašā brīdī jau arī atrodos zem kaimiņsaimnieces Mikus mātes biezā vilnas lakata. — Lietus! Milzīgām pilēm gāžas lietus.

„Paldies Dievam!" — dzirdu sev blakus čukstam.

— — — — — — — — — — — —

Gulu bērza meijām appuškotā milzīgi lielā gultā un Mikus māte dod man dzert cukurūdeni.

„Kas tā nu būtu par Jāņu nakti, ja nebūtu lietus," kā mani mierinādama, viņa runā.

„Bet mūsu šķūnis," čukstu.

„Šķūnis, bērns, vesels. Kur pats Dieviņš nāk palīgā, tur nekas slikts nevar notikt. Pāries lietus, iesim abas skatīt." — —

Pavisam mazs pulciņš ļaužu stāv mūsu mājas pagalmā, kad mēs ar Mikus māti tur nonākam.

„Nu, labrīt, Jāņu māt! Vai mūs ar gaidīji?" — viņa uzrunā manu māti, kuŗa ar baltu drēbi apsien kādam vīrietim roku. Pasarg, Dievs! Tas taču Jānis! Rīgas Jānis! Kāds viņš izskatās? Krekls vienās skrandās, seja saskrāpēta, rokas asiņainas. Jaunās skaistās bikses kā no dubļu pelķes izvilktas. Bet visi, kas apkārt, tik runā un slavē Jāni. Malacis un malacis. Ja nebūtu Rīgas Jānis, kas zina, kā tad būtu. Ja nebūtu Jānis, varbūt, būtu tā, varbūt, atkal tā. Bet Jānis ir bijis šoreiz kā Dieva sūtīts. Viņš visu zinājis, kā jādara. Visus komandējis un pats strādājis kā traks. Plēsis šķūņa jumtu un metis skaidas upes gravā, nostādījis visus gaŗā rindā līdz upei ar spaiņiem rokās. Kas visu to tā būtu zinājis, ja nebūtu Jāņa!

„Ku tu, dēls, visu to tā iemācījies?" — pēdīgi jautā tēvs.

„Ak, ko! Nieki! Kas tur ko mācīties. Kā mazi zēni Rīgas jūrmalā spēlējām ugunsdzēsējus. Ja kur sāka degt pa īstam, skrējām palīgā." — — —

Māte ir apsējusi Jānim roku un uz brīdi pazūd drēbju klētī. Atpakaļ nākot, viņa nes skaistu, pelēku vadmalas gabalu.

„Te tev, Jānīt, būs jauns uzvalks. Mana sudrabkāzu dāvana... Tavējais jau nu tik žīdam lupatās der." — — —

Visi ir priecīgi un apmierināti. Tikai man dūša pavisam slikta... Par to vainagu...

Ieskrienu istabā. Tur jau viņš karājas uz manas gultiņas kājgala — sarkanā ābola vainadziņš. Mazliet gan apvītis, bet smaržo vēl saldāk. Kā bišu medus...

Izeju pagalmā, palecos un uzsviežu to Rīgas Jānim galvā.

Eslingenā, 1953. g. maijā.

E. Heine

grāmatas
RU GAITĀM
TORNĀ

tiku kareivi Got-
Aleksi Lieganu,
aš notikumu stā-
ille kopā ar kā-
, baidīdamies no
paskrējuši nelie-
raduši aizsegu aiz
s sienas, kur pie-
es. Pēc tam, kad
a apstājusies, at-
ruņojušies ar ma-
taigājuši apkārt-
i visus padoties
avu draugu aici-
paklausījis, bet
slēptuvē. Daudzi
un padevušies
lcināti uz ceļa.
pm. 60-80 kara-
kuši uz priekšu
s virsniekiem,
gredzenus un
am ar īsām ma-
n visus sapulci-

jis padarīts, ko-
i līdzi vienu vai
sakāpuši tankos
To pašu stāstīja
Liegans, kas
ujamo rindā, bet
dzīvs, un tā no

braukuši, no pa-
uši latvieši un
līdzību ievaino-
z ceļa un ceļa
dzi nošautie ka-
airāk bijis sma-
s vaidējuši un
zības. Ltn. Rau-
noorganizējuši
ž. m. Lūcija
pirmo palīdzību
iešanu. Vissma-
oti v. v. Ansis
cauršautas abas
alvītis. Tā vai-
ievainoto tran-
pirmo apdzīvoto
sniegta tālāka

ākajā apkārtnē
aidi un palīgā
s nav bijis ie-
Pa ceļam uz
tu daudzi mi-
tiem izlikti lau-
z ievainoto pa-
as skolas ēkā,
ki iešāvuši ar
m. Tur zem
daudzas kara-
ad arī Neihei-
karavīru masu
s).

pulciņš ļaužu
pagalmā, kad
i tur nonākam.
nu māt! Vai
— viņa uzrunā
ar baltu drēbi
vīrietim roku.
s taču Jānis!
viņš izskatās?
andās, seja sa-
sinainas. Jau-
s kā no dubļu
Bet visi, kas
un slavē Jāni.
is. Ja nebūtu
na, kā tad bū-
is, varbūt, bū-
al tā. Bet Jā-
kā Dieva sū-
ājis, kā jāda-
dējis un pats
Plēsis šķūņa
skaidas upes
isus garā rin-
ainiem rokās.
ūtu zinājis, ja

u to tā iemā-
jautā tēvs.
Kas tur ko
zi zēni Rīgas
ugunsdzēsējus.
a īstam, skrē-
—
i Jānim roku
drēbju klētī.
a nes skaistu,
abalu.
būs jauns uz-
abkāzu dāva-
nu tik žīdam
—
n apmierināti.
visam slikta...

Tur jau viņš
gultiņas kāj-
ābola vaina-
n apvītis, bet
Kā bišu me-

alecos un uz-
ānim galvā.
maijā.

E. Heine

A. BĒRZIŅŠ

Birojā tel. PR 5761 — 1172 Bay St., TORONTO
Tel. mājās LA 6569

E. BALIŅŠ

Tel. 94121 — 913 Main St., E., Hamilton

MĀJAS, VEIKALI, UZŅĒMUMI, FARMAS

PĀRDOŠANĀ
TORONTO, HAMILTONĀ UN ĀRPUSĒ
MORTGAGES — AIZDEVUMI

ERNEST RIDOUT
REAL ESTATE, Ltd., REALTORS

Lielākais nekustamo īpašumu birojs Toronto un visā Kanadā.

NODAĻAS: TORONTO, RICHMOND HILL, HAMILTON, LONDON, PETERBOROUGH, KITCHENER, SARNIA

Birojs atvērts ik dienas līdz plkst. 10 vakarā arī sestdienās un svētdienās

Sekojiet ik dienas RIDOUTA sludinājumiem vietējos laikrakstos un pēc tuvākas informācijas par sludinājumos minētām mājām zvaniet jūsu latviešu pārstāvim

A. L. GARBENIS

(25 gadi Toronto)

REAL ESTATE AND BUSINESS BROCKER

1486 DUNDAS St. W. Toronto, tel. LO 2738

Izdevīgi māju piedāvājumi:

ANNETTE — EVELYN, cena $14.500.
Atsev. ķieģeļu mājā, 8 skaistas un labi iedalītas istabas, skaists priekšnams, izcils trešais stāvs, moderna virtuve, ļoti liels dārzs, šķirta vannas un tualetes istaba. Tuvu galvenai satiksmei un veikaliem. Steidzami pārdodama.

BLOOR — LANSDOWNE, iemaksa $2.500
Ķieģeļu māja, 6 istabas, dārzs un liela garāža. Tuvu Bloram. Viena pirmā atklāta morgidža ar maziem mēneša maksājumiem.

QUEVECK — GLENLAKE, cena 17.500.
Ļoti labi uzturēta savrupmāja, sānu iebraucamāis ceļš, garāža, liels dārzs, 2 mod. virtuves, izcili skaistas 9 istabas, lielisks priekšnams. Visos stāvos cietkoka grīdas.

Uzturiet kontaktu ar mūsu biroju, jo tuvākās dienās varēsim piedāvāt latviešu prasībām atbilstošus īpašumus — 2 stāvu savrupmājas ar 6 un 7 istabām, modernā veidojumā

Sniedzam reālus padomus un palīdzību naudas un morgidžu sagādē bez īpašas atlīdzības

Latviešus apkalpo P. AVOTIŅŠ
Tel. dienā LO 2738, vakarā KE 0621

KO LAI DĀVINU?

Latviskās sudraba rotas lietas — pagatavojam katru pasūtinājumu 2 nedēļās, ja kāda nebūtu krājumā. Ādas albumi fotografijām no $12.50 līdz 40.00; ādas grāmatu aizsargvāki ar latviskiem rakstiem $9.00; vēstuļu mapes no $9.00; pulksteņu saites $2.00; dienas grāmatas ādas sējumos $12.50; tautiskās sedziņas jau no $2.00; greznuma segas $25.00 līdz $60.00; krāšņas lelles no $6.50 līdz $12.00; gatavi izšūti spilveni etnografiski pareizā apdarē, precīzs darbs, no $20.00; tautisko brunču audumi no $13.00 metrā; prievītes $5.00; grāmatu zīmes no $0.70; īstas dzintara krelles, latvietēm parastā garumā un izmēros no $30.00; dzintara karuļi no $2.50; koka svečturi, sākot ar $11.00 līdz $60 (arī māksl. H. Merca darinājumi); pūra lādītes, arī sudraba kalumos; plašā izvēlē koka šķīvji, griezti un intarsijas technikā, cenas no $8.00 līdz $35.00, un daudz citu izstrādājumu

Katra gaumei, vajadzībām un iespējām.

Izsūtām uz visām valstīm — Pieprasiet katalogu

A. AVOTIŅŠ, 854 Bathurst St, Toronto, Ont., Canada. KE 0621

MĒBEĻU VEIKALS

Bagāta, daudzpusīga, mājas un kantora mēbeļu izvēle.
Dažāda veida elektriskie aparāti mājas vajadzībām
Sakarā ar atklāšanu speciāli pazeminātas cenas
Ienāciet un pārliecinieties! Runājam krieviski
Atvērts līdz pulksten 8 vakarā

BURLACOFF'S FURNITURE

619 Queen St., W., Toronto, Ont., tel. EM 8-6812

DĀMU FRIZĒTAVA

"ANITRA HAIR STYLISTS"
ĪPAŠN. ANITRA LEKSERE

Speciālizējusies matu balināšanā, krāsošanā un dabiski izskatīgos ilgviļņos.
Individuāli matu sakārtojumi

TAUTIETĒM 10—20% ATLAIDE

Darba st.: otrd, — sestd. no pl. 9—6. Vakaros ar piet. pa telefonu
972 EGLINTON AVE, W., TORONTO (Bathurst tuv.) OR 8275

REG — HARDING AUTO TIRDZN.

2800 Danforth Ave, Toronto, tel. birojā OX 9669, mājā JU 4587

PĀRSTĀVIS
ALEKSIS REBĀNE

Jūs apkalpos un informēs visos sīkumos latviešu valodā

PIEŅEMU PASŪTINAJUMUS

DĀMU un KUNGU
APĢĒRBIEM
V. KUČĀNS

94 Gloucester St, Toronto, Ont.

Rūpīgs un ātrs pasūtinājuma izpildījums, vislabākie piederumi.
Bagātīga angļu audumu izvēle
Zemas cenas
KATRU DIENU NO 9—20,
SESTDIENĀS NO 9—14 PP.

DIEVVĀRDU SAPULCES

Māc. R. Tarziera vadībā turpināsies People Church telpās, 100 Bloor St., ieeja no Park ielas

Svētdien, 21. jūnijā māc. R. TARZIERS runās par tematu
„Vai pasaules komūnisms Padomju Savienības vadībā sagraus rietumu kultūru un kristietību?"
Runās arī angļu ārlietu ministrijas diplomātiskais pārstāvis Mr. R. C. THOMSONS I.S.O., M.B.E.
Mr. Thomsons ir piedalījies Nirnbergas prāvā un ir liels latviešu draugs. **Sapulce svētdien, plkst. 11 un 4 pp.**
Visi laipni ielūgti (792)

TAUTIEŠI,

iegādājieties īstu IESALA EKSTRAKTU un APIŅUS Jāņu miestiņam jau laikus.
Vienmēr krājumā svaigais raugs
JĀŅOS — JĀŅU SIERS

ARTURA ANŠMITA

pārtikas preču tirgotava,
274 Parliament St., Toronto, Ont., tel EM 8-2361

Provincē dzīvojošiem tautiešiem preces piesūtām ar dzelzceļu.
MIEŽU PUTRAIMI — SVAIGI ŽĀVĒTI ZUŠI

VECĀKĀ UN PLAŠĀKĀ GRĀMATNĪCA KANADĀ:

VALTERS ZIEDIŅŠ
218 Greenwood Ave,
Toronto, Ont., tel. GL 8646

GERALD H. MARSDEN
Advokāts un notārs
6 Adelaide St. E. Room 809
EM 8-5284
runā vāciski un krieviski
Mr. A. KERSON,
igauņu jurists,
mājās MA 0141, Toronto
(697)

BRUNO PURIŅŠ

REAL ESTATE BROKER

1318 BLOOR ST. W. TORONTO PIE LANSDOWNE AVE
PIRMAIS LATVIEŠU NEKUSTĀMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

PĒRKOT: PIEDĀVAJAM PLAŠĀ IZVĒLĒ MĀJAS, VEIKALUS, FARMAS UTT.
PĀRDODOT: 8 LABĀKIE AGENTI JŪSU RĪCĪBĀ
AIZDEVUMU SAGĀDE: LĪDZ $2.500 PAR 3% GADĀ
FARMAS: ORANGEVILLE, SHELLBOURNE UN DUNDALKAS APKĀRTNĒ

Speciāls pārstāvis VALTERS GOBA Tel. 94J13 Dundalk

LL 6691 — LO 0213

Kanadā mēs baudām RUNAS BRĪVĪBU

Viena no Kanadas pilsoņu visdārgākām brīvībām ir individa tiesības izteikt atklāti savas domas; izņemot gadījumus, ja runas nolūks ir iznīcināt Kanadas valdību vai atsevišķas personas godu, katrs var izteikties brīvi, nebaidoties atriebības. Runas brīvība ir viena no vērtīgajām tiesībām, ko mēs baudām Kanadā. Izmantojiet šīs tiesības katrā laikā

O'Keefe's

O'KEEFE's BREWING COMPANY LIMITED

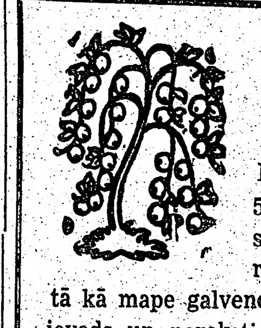

TONE

Lielā formāta (42 reiz 30 cm) izdevumā ietilps 50 attēli, no tiem 4 krāsās, to iespiedīs uz speciāli pasūtināta 300 gr. kartona. Ievadu raksta angļu mākslas kritiķis Eric Newton, un tā kā mape galvenokārt domāta propagandai anglo-sakšu zemēs, ievads un paraksti zem attēliem būs tikai angļu valodā. Skaistā futlārā tā būs impozanta dāvana. Mape iznāks š. g. oktobrī un tiks izsūtīta tieši subskribentiem ar aprēķinu, lai to varētu saņemt līdz 18. novembrim arī ASV un Kanadā. Iestiklota, katra atsevišķa lapa varēs greznot latviešu bēgļu mītnes. TONE ir nākošais ZELTA ĀBELES lielais izdevums, kam tāpat kā History of Latvia būs kalpot mūsu lietas propagandai, par jaunu apliecinot, ka esam nevien tauta ar tūkstošgadu tradicijām, bet arī radošā spēka pilna nācija, kas spēj uzrādīt tik lielu gleznotāju kā TONI, ar kuru labprāt lepotos jebkura no šīsdienas lielām un varenām tautām.

Subskripciju izsludinot, izdevējs ir pārliecināts, ka latviešu trimdinieks un mūsu organizācijas visās zemēs izpratīs, ka propagandu ir nepieciešami variēt, ka tikpat svarīga kā politiskā un zinātnes novados, tā ir arī kultūras laukā, kas ievērojamā mērā nosacīs mūsu vietu nākotnes Eiropas tautu vidū un līdz sabiedrības organizētu atbalstu.

Mape maksās:	Subskribējot		Brīvā tirgū	
	Kartona vākos	Audekla mape	Kartona vākos	Audekla mape
ASV un Kanadā $	9.60	12.00	12.00	15.00

Subskripcijas termiņš Kanadā ir 1953. g. 30. jūnijs un tā piesakāma ar vismaz 1/3 iemaksu. Iemaksājot naudu jebkurā pasta kantorī ar starptautisko pasta pārvedumu (International Money Order), katrā bankā — to the credit of SKANDINAVISKA BANKEN, Stockholm vai ar bankas izdotu čeku (by a check issued by a bank) nosūtāma izdevējam vai pārstāvim Kanadā

VALTERAM ZIEDIŅAM
218 Greenwood Ave, Toronto, Ont., tel. GL 8646

Lūdz rakstīt skaidri un paziņot event. adresu maiņas. Subskripcijas naudas atlikums samaksājams līdz š. g. 10. oktobrim.

Tiks izsūtīti tikai pilnīgi samaksāti eksemplāri

Visa laba Jāņu zāle,
Ko plūc Jāņu vakarā,
Vībotnīte, papardīte,
Sarkanais'i āboliņš.

JĀŅU VAINAGI,
JĀŅUZĀLES, ALUS KAUSI

LOTUS PUĶU VEIKALĀ

854 BATHURST ST., TEL. KE 3884, TORONTO

AUTO VADĪŠANAS KURSI BALTIC

Latviešu uzņēmums
OPERĀTORA UN ŠOFEŖA LICENCĒM

Apmācīšana un eksāmeni notiek ar Studebakeru un Chevroletu (dubultbremzes un sajūgs). Kursu beigušiem garantēju atļaujas.

A. MASINGS

565 Logan Ave, Toronto, tel. RI 6661, zvanīt pēc plkst. 9 vakarā

MUTUAL OF NEW YORK

Dzīvības apdrošināšanas sabiedrība, 50 King St., W. Toronto
DZĪVĪBAS, NELAIMES GADĪJUMU UN SLIMĪBAS APDROŠINĀŠANA. PĀRSTĀVIS E. DIPNERS
Birojā EM 4-8154 — Mājās HO 3718

FAIRBANKS -- MORSE

AR EĻĻU KURINĀMA SILTA GAISA KRĀSNS

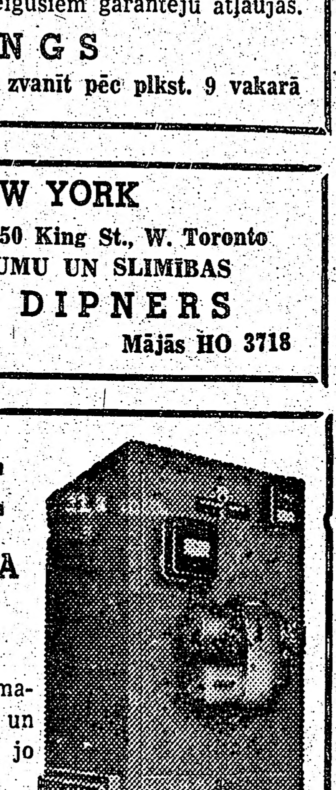

Šī ultrā — modernā krāsns aizņem ļoti mazu telpu, uzstādāma visizdevīgākā vietā un atbrīvo pagrabu no lielā cauruļu tīkla, jo gaisu uz vajadzīgo vietu novada ar ventilātora palīdzību

Šāds gaisa novadīšanas veids dod ļoti labu cirkulāciju ar vajadzīgo mitruma daudzumu kā ziemā, tā arī karstajā vasaras laikā. 5 dažādie lielumi dod iespēju izvēlēties vispiemērotāko krāsni dažāda lieluma mājai.

Tāda paša veida, ar eļļu kurināmas, krāsnis dabūjamas arī ūdens vai tvaika sistēmām

Tuvāka informācija latviešu valodā pa tel. ME 2554

GARNEY & COMPANY

15 BARTON AVE, TORONTO 4

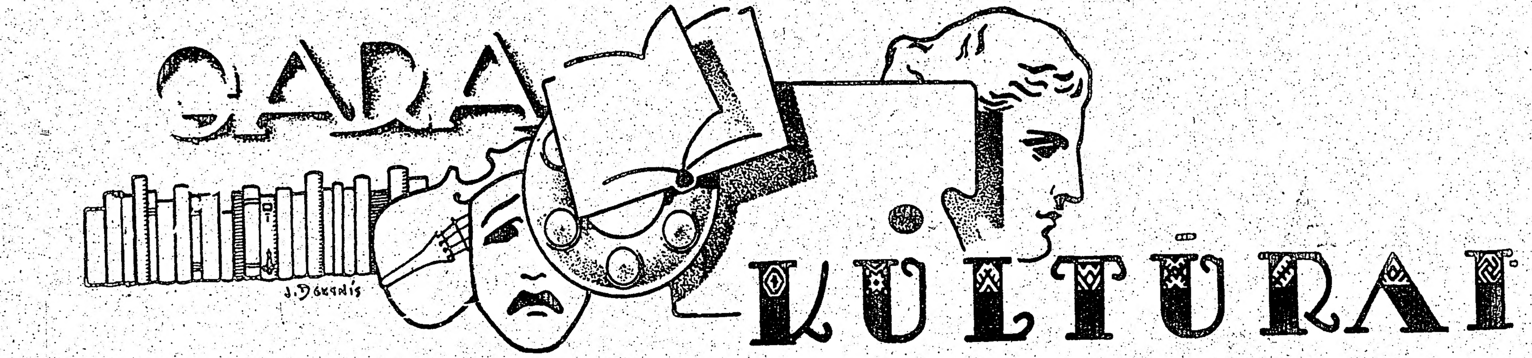

DARBS NOTEIKS NĀKOTNES IZREDZES

Saruna ar latviešu baletskolas vadītāju Veru Keišu

Baletdejotāja Vera Keiša, kas ar panākumiem jau vairāk kā 2 gadi vada savu latviešu baletskolu Toronto, 28. jūnijā rīko gadskārtējo, otro audzēkņu vakaru. Vera Keiša pieder pie brīvās Latvijas jaunās baleta audzes, jo tikai 1940. gadā viņa ar izcili labiem panākumiem beidza Latvijas Nacionālās Operas baleta skolu un tika tūlīt angažēta Liepājas operā. Īsā laikā V. Keišai uztic daudzas atbildīgas solo partijas. Šinī pašā laikā V. Keiša parāda arī īpašu baleta paidagoģes talantu, un baletdejotāja Riekstiņa saista jauno dejotāju savā privātstudijā par asistenti.

Bēgļu gaitās Vācijā māksliniece Zengverdenā atver savu baleta skolu. Darbs gūst panākumus, un īsā laikā skola var lepoties ar 36 audzēkņiem. Darbs bija jāpārtrauc sakarā ar emigrāciju uz Kanadu.

Par saviem līdzšinējiem un turpmākiem nodomiem viņa pastāsta: „Nostrādājusi divi sezonas Kanadas Nacionālā Baletā, biju spiesta atteikt līgumu nākošam gadam, jo baleta trupa, kas bieži ceļo, traucē darbu manas pašas baleta skolā. Baletu trupai sezonu beidzot, atsāku ikdienas treniņus pie Vinipegas baleta kompanijas direktrises G. Loidas (G. Lloyd), lai sevi joprojām uzturētu dejošanas formā. G. Loida, iepazīdamās ar manu darbu un paidagoģiskiem paņēmieniem, mani saistīja savā baleta skolā kā asistenti. Pagaidām esmu uzņēmusies baleta stundas pieaugušo audzēkņu grupai, kuŗu skaits pārsniedz simtu un saistīts ar diezgan lielu piepūli. G. Loida nāk no Anglijas ar karaliskās angļu baleta skolas metodi un Kanadā dotas tiesības eksāminēt audzēkņus pēc angļu sistēmas. Šogad Loida saņēmusi no Anglijas karalienes Elizabetes Otrās piekrišanu, ka Vinipegas baleta kompanija turpmāk var saukties „Karaliskais Vinipegas balets". Man ir liels gandarījums saistīties ar minēto baleta skolu, jo Loidas skola pieskaitāma pie teicamākām baleta skolām Kanadā.

Par savu baleta skolas darbu varu teikt, ka pašreiz, gatavojoties otram audzēkņu vakaram, mēģinājumi notiek 4 dienas nedēļā. Šogad programma būs plašāka un interesantāka, jo vecākās audzēknes savas spējas rādīs tīri mīmiskā plāksnē un technikā. Atklātībā debitēs daudzsološais audzēknis Uldis Broks, kas mācās tikai nepilnu gadu, bet ar saviem dotumiem un centību ir sasniedzis pietiekami daudz, lai parādītu sevi kā galantu kavalieri dejā „Rožu kavalieris". Ir liels prieks strādāt, redzot, ka par latviešu jaunākās paaudzes talantiem nomodā stāv viņu vecāki, kuŗi ziedo daudz laika, pūļu un līdzekļus, lai veicinātu savu bērnu attīstību. Liels atviglinājums kostīmu darināšanā ir šuvējas Zīriņa kundzes atbalsts; arī viņas meita ir starp audzēknēm."

Kādi ir jūsu turpmākie nodomi?

„Darbs un vēlreiz darbs. Tikai audzēkņu intereese pret darbu noteiks turpmākos nodomus un izredzes. Ja tie vainagosies ar panākumiem, nodomu netrūks, neizslēdzot latviešu baleta skolas piedalīšanos Kanadas baleta festivālā, bet līdz tam laikam mums krietni jāstrādā. Līdz šim nācies noraidīt vairākus piedāvājumus, jo nelīdz pārsteigties. Ir nākuši uzaicinājumi dejot pieaugušo sarīkojumos, kas beidzas ar ballēm. Šeit man jāsaka, ka katēgoriski atsakos šāda veida sarīkojumus papildināt ar nepilngadīgiem audzēkniem, kas neatbilst manas skolas disciplīnai. Labprāt pieņemu un neatsakos ar audzēkņiem piedalīties jebkura cita veida sarīkojumos. Lai dotu iespēju jaunai audzei noskatīties bērnu baletu, turpmāk cītīgi strādāšu pie viena, vai divi cēlienu bērnu baleta sagatavošanas. Libretus baletiem, skaitā astoņi, esmu sarakstījusi jau dzīvodama Vācijas nometnēs. Pirmais šāda veida sarīkojums paredzēts nākošos Ziemassvētkos. Tā kā liela daļa audzēkņu izteikuši vēlēšanos baletā vingrināties arī vasaras laikā, šovasar šo izdevību izmantosim vēl vairāk, jo G. Loida manai baleta skolai atvēlējusi savas skolas telpas, kuras teicami iekārtotas un piemērotas lielākām grupām. Vasaras laika nodarbībām pieteikušies pieci jaunekļi, iesācēji no 18 - 22 g. v., kuŗi vēlas privātstundas, kā arī dažas vecākās grupas audzēknes no G. Loidas skolas.

Daļa vecāku ir pārliecībā, ka balets prasa daudz piepūles, tad man jāaizrāda, ka bērni būtībā savvaļā patērē daudz vairāk enerģijas kā baleta stundās, un kustību techniskā daile ir vienīgais līdzeklis ķermeņa harmoniskai attīstībai. Ja apdāvinātību raksturo 10% talants, tad 90 proc. darbs un neatlaidība noteiks rezultātus," nobeidz baletskolas vadītāja V. Keiša, jo pie klavierēm savu vietu ieņēmusi pianiste E. Timmermane, un tā ir zīme, ka sāksies mēģinājums. Vērotājam izdevība noskatīties, kā top noslīpētas dejas, kas prasa neskaitāmu reižu atkārtojumu. Skolas vadītāja nepalaiž garām nevienu paviršību, bet grupu dejās tās grūti notvert, taču skolotājas asais skats redz katru sīkumu, kas brīžiem neatbilst choreografijai un mūzikas ritmam. Seko korriģējumi, un deja top arvien saistošāka. Ka V. Keišas vadītā baletskola bauda uzticību un ieguvusi vispāreju uzmanību, liecina kaut tas vien, ka Amerikas vadošais baleta žurnāls „Dance Magazine", publicējot attēlos ASV izlases baletaudzēkņus, no Kanadas akceptējis vienīgi Veras Keišas skolas audzēknes Illonu Lappo un Gundegu Karolu.

Ž. Z.

Dzintars Freimanis

LĪGO!

Jāņu nakts laista no smaržaina kausa
Zvaigžņotu tumsu pār robainām kļavām.
Atmiņu zirgi, kas sirdij tik klusa,
Aulēkšo projām uz Vidzemes pļavām.

Pakavu pēdās uzliesmo sārti,
Pīpenes reibušas, klanās un zvana,
Sapnim un nomodam sajaukti vārti, —
Līgo! Līgo! — Meitene mana!

(1950)

DR. KĻAVIŅŠ — JAUNS LATVIEŠU BARITONS

Jau vairāk kā gadu kopš Dr. V. Kļaviņš ar ģimeni pārnāca dzīvot uz Klīvlendu un tikpat ilgi arī viņš iepriecina latviešu sabiedrību ar savām dziesmām. Bez tam Dr. Kļaviņš dziedājis radiofonā un vairākās amerikāņu b-cās, tāpat ungāru komponistu dziesmu vakarā, kur divas viņa dziedātās dziesmas uzņēma skaņu platēs un vēlāk tās Minchenē pārraidīja Brīvās Eiropas raidītājs.

Kā sevišķs panākums uzskatāms Dr. Kļaviņa uzaicināšana dziedāt galveno baritona partiju L. Kondorossy operā „Nakts puštā", kuras pirmizrāde notiek 28. jūnijā Klīvlendas Mūzikas Hallē. Operu diriģēs Baldwin Wallace Konservatorijas prof. George Poiner, un kā viesis piedalās Ņujorkas Metropolitan operas solists Sigismunds Mezejs.

Savu mūzikālo izglītību Dr. Kļaviņš sācis Rīgā, kur bijis aktīvs „Dziesmu varas" dalībnieks un privāti mācījies A. Berzinskas studijā. Vācijā 4 gadus kā stipendiāts mācījies Lībekas mūzikas akadēmijā, kur nobeidzis pilnu teorijas kursu. Papildinājies dziedāšanā pie pazīstamās vācu dziedāšanas paidagoģes Adeles Benk.

Paralēli mūzikas studijām Dr. Kļaviņš nobeidz Ķīles universitāti 1948. g. ar ārsta gradu. Klīvlendā Dr. Kļaviņš strādā par ārstu patalogu City Hospitalī un Merrymount slimnīcā un Poly klīnikā. Kā izcilu patalogu Ohio valsts patalogu apvienība savā gadskārtējā kongresā 2. maijā aicināja Dr. Kļaviņu nolasīt referātu par „Veža šūniņu konstatēšanu šķidrumos".

Bez tam Dr. Kļaviņš atradis laiku slimnīcā noorganizēt stīgu kvartetu, kur tas pats spēlē braču. Ārstu stīgu kvartets savu pirmo publisko koncertu ar Mocarta un Haidna darbiem sniegs 21. jūnijā Lowman auditorijā.

No teiktā redzams, ka Dr. Kļaviņš ar apbrīnojamu enerģiju iet pretim savai zinātniskai un mākslinieciskai karjērai, uz ko mēs novēlam sekmes un latvisko dievpalīgu.

Dr. V. Kļaviņš

Meklē materiālus dziesmu svētku vēsturei

Komp. V. Bērzkalns dziesmu svētku vēstures sarakstīšanai Kultūras fonda uzdevumā meklē materiālus (programmas, laikrakstu atsauksmes, dziesmu krājumus, fotografijas u. t. t.) par visiem vispārīgajiem un novadu dziesmu svētkiem Latvijā, kā arī Cimzes Dziesmu Rotas 1., 2. vai 3. iespiedumu. Tautiešus, kam būtu min. materiāli vai kas zinātu, kur tādi pieejami, lūdz atsaukties, rakstot uz sek. adresi: Mr. V. Bērzkalns, 107 Bickley Rd., Glenside, Penna., USA.

NACIONĀLĀ SĀRDZĒ

MAG. HIST. JŪLIJA BRAČA BROŠŪRA

Šajā brošūrā vēsturnieks J. Bračs parāda īsumā sava iecerētā darba problēmas, kas ārkārtīgi svarīgas Eiropai, bet jo īpaši Baltijas valstīm. Izdevumā 3 interesantas kartes, kas rāda Padomijā ietilpstošās republikas. Autors brīdina, ka „Baltiju apdraud Krievijas lielums, tās iedzīvotāju daudzums, vitālitāte, zemes plašums un neizsmeļamās dabas bagātības". Šīs briesmas, attīstoties krievu technikai, varot vēl pieaugt. Šie ir fakti, ar kuriem jārēķinās latviešu politiskiem darbiniekiem, arī pēc tam, kad būs notikusi Latvijas atbrīvošana.

J. Bračs ieteic, ka mums sadarbība katrā ziņā jāizkārto ar kaimiņiem baltrutēņiem un ukrainiem, kuriem būs lielas valstis, Ukraina pat lielvalsts, — tad nākotnē mēs būtu pasargāti no krievu briesmām.

Visumā J. Brača brošūra mums atver interesantas lapaspuses par apspiesto nāciju cīņu un mērķiem. Tas arī mums jāzina! Šajā brošūrā autors ir speciālists, jo, darbodamies ABN, ir nodibinājis kontaktu ar citām apspiestajām tautām un iepazinis viņu vēlmes un centienus.

No Baltijas jūras līdz Kaspijas jūrai pēc boļševisma satriekšanas radīsies jauns neatkarīgo nāciju bloks. J. Brača brošūru būtu ieteicams izlasīt ikvienam, un, ja tā būtu angliski vai vāciski tulkota, arī Rietumu sabiedroto tautām, kam taču pirmiem vajadzēs triekties pret boļševisma cietoksni un zināt, kas ir „par mums un kas ir pret mums".

Osv. Akmentiņš

Prof. E. Blese

ASŪNES EVAŅĢELIJI

III

Spēcīgs ierocis polonizātoru rokās bija katoļu baznīca. Savas vēsturiskās attīstības gaitā Polijas katoļu baznīca bija kļuvusi par stingri nacionālu, pat šovinistiski noskaņotu poļu centienu paudēju un bez pretrunām kalpoja poļu valdības un poļu augstāko vadītājo aprindo polonizātoriskajai politikai. Polonizācijas centieni, kas izpaudās dzīvē ar spēcīgi nacionālās un kareiviski noskaņotās poliskās katoļu baznīcas palīdzību (atcerēsimies, kā to tēlo arī A. Kupainis savā romānā Māra mostas, I daļā, ka vēl XIX g. s. vidū Latgalē jēdzieni katolis un polis bijuši identiski), visās Polijai pakļautās zemēs — Ukrainā, Baltkrievijā un arī Lietuvā — XVI, XVII un pat vēl XVIII g. s. bija visai spēcīgi. Ne mazāk spēcīgi tie bija arī Latgalē. Turienes kādreizējā vācu tautības muižniecība pārpoļojās jau XVII g. s.; pa daļai pat jau XVI g. s. beigās, un tikai vāciskie uzvārdi — Hilzeni, Korfi, Manteifeļi, Plāteri u. c. — liecināja par viņu kādreizējo tautību. Pret vienkāršo austrumlatviešu lauku tautu turpretī piekopt kādu sistēmatisku pārpoļošanas politiku XVI un XVII g. s. bija grūti, jo skolu taču nebija (jezuītu mācības iestādēs, saprotams, mācības notika tikai latviski un poliski), poliskas jau pašas par sevi bija arī visas valsts iestādes, un, kaut kādas latviešu intelligences, kas būtu varējusi būt sevišķi uzņēmīga pret polonizāciju, taču arī nebija. Bet vispārīgā zemes polonizācijas politika jau visai ilgi nevarēja paiet secen arī iedzimto zemes iedzīvotāju plašākajām aprindām: iedzimtie latvieši taču pašas sadzīves ietekmē mācījās poliski un piesavinājās, kaut arī pavirši, ārējo poļu kultūru.

Ar kultūru viņus skāra pa daļai arī raksturīgais poļu gars, kas nereti bija iedomīgs, uzpūtīgs un savā nekritiskā pašlepnumā bieži vien bija nepamatoti augstās domās par savas valsts un savas politikas pareizību, par savas tautas varenību, savas zemes plašumu, savas kultūras sasniegumiem. Šādu uzskatu poļi arī centās iedēstīt arī citu tautu sirdīs un prātos. (Atcerēsimies to kā šādu aizgūtu uzskatu reminiscenci mūsu Augšzemes tautas dziesmas par latviešu spēka vīru. Ar savu spēku tas viņš ko veica, un kaut — gana lieli Poļu zeme, viņu stūri kustināja.)

Šī poliskā sadzīves audzināšana un oficiālā visa poliskā sevišķa uzsvēršana savukārt vēl jo stiprāk padziļināja plaisu starp Latvijas galējiem austrumiem un pārējo tās daļu. Tas tomēr saskanēja ar vispārējo poļu politikas virzienu, jo bija taču pilnīgi skaidrs, ka, arvienu vairāk kultūrāli un pa daļai arī nacionāli atsvešinoties no pārējās Latvijas un tās ļaudīm, Austrumlatvijas novadi jo vieglāk un ātrāk kļūs poliski. Šos uzskatus silti atbalstīja arī augstākā poļu garīdzniecība.

17. g. s. tie vēl negūst tik sevišķi konkrētu ārēju izpaudumu, jo vispārējā poļu kultūras un gara ietekme tomēr vēl bija par vāju (līdz pašām 17. g.s. beigām jau arī bija pagājuši vēl tikai 140 gadi pēc ciešākas Latgales saistīšanas ar Poliju), un sakari ar pārējo latviešu tautas daļu tomēr vēl bija pārāk cieši. Runāt par 17. g.s. kā par kādu novērošanas un nogaidīšanas laiku, kad poliskā katoļu baznīca it kā nebūtu zinājusi, pie kādas politiskas un kultūrālās rīcības Austrumlatvijā turēties un kādu valodu lietot garīgajā praksē, ir stipri naivi. Poļu tā laika plašākie uzskati latviešu valodas jautājumā un vidus dialekta lietošana Elgera rakstos, kā arī visā Austrumlatvijas baznīcas praksē līdz pat 18. g.s. vidum pa daļai gan dibinās uz vecām 16. g.s. Erdmaņa Tolgsdorfa tradicijām, bet visam tam bija arī praktisks pamats un idejisks attaisnojums. 17. g.s. taču vēl varēja cerēt uz visai plašu Kurzemes rekatolizāciju (sevišķi Zemgales dienvidaustrumos) un Sēlijā, kā arī galējos Kurzemes rietumos Alsungas novadā; visos šais apgabalos katoļu draudzes nodibinātas tieši 17. g.s.), un tādēļ bija arī vispārlatviskāka valodas politika. Cik tālu rekatolizācijai Kurzemē bija sekmes, tik tālu turienes draudzēs lietošanā palika arī literārā valoda, jo bija taču skaidrs, ka par kādu ciešāku visas Kurzemes piesaistīšanu kultūras un valodas ziņā Polijai nevarēja būt nekāda runa.

(Turpinājums sekos)

VAI MARISS VĒTRA PĀRCELSIES UZ TORONTO?

Kā zināms, Marisa Vētras lielais darbs Halifaksā, organizējot tur pirmo operu, visumā vainagojies ar teicamiem panākumiem, tomēr grūtības joprojām rada līdzekļu sagāde, jo klausītāju kontingents Halifaksā nav pietiekams. Tādēļ Mariss Vētra jau ilgāku laiku domā par pārcelšanos uz Toronto, lai šeit tālāk īstenotu savus nodomus. Tā kā Toronto ir daudz aktīvu latviešu un cittautu mūziķu, kurus varētu pievilināt pie citām sētām, un, pazīstot Vētras entuziasmu un neatlaidību, nebūtu nekāds brīnums, ja viņam patiesi izdotos nodibināt pirmo operu Toronto. Iespējams, ka darba sākumā Vētra izmantos sv. Andreja baznīcas telpas mēģinājumiem, kas šim nolūkam ļoti piemērotas.

PIRMIZRĀDE MONTREĀLĀ

Montreālas latviešu teātris, atzīmējot Mārtiņa Ziverta rakstniecības jubileju, ir ķēries pie viņa jaunākā darba iestudēšanas. Jaunā luga, kas vēl nekur nav izrādīta, saucas „Lielo grēcinieku iela". Lugā darbojas tikai trīs personas. Režiju vadīs Irma Graudiņa — Klinklāva. Pirmizrāde paredzēta 5. septembrī.

Džordžs Orvells

DZĪVNIEKU FARMA

No angļu valodas tulkojis I. Podnieks

XI

Pārējie dzīvnieki viņam pa gabalu padevīgi sekoja. Katrus pāris soļus Napoleons apstājās un skaļi šņaukādams mēģināja saost Sniegpikas pēdas. Šķūnī, kūtī, vistu kūtī un sakņu dārzā viņš izošņāja katru kaktu. Un gandrīz visur viņš atrada Sniegpikas smaku. Viņš skraidīja uz priekšu un atpakaļ, piegrūda savu snuķi pie zemes, vairākas reizes skaļi nošņaukājās un tad briesmīgā balsī izsaucās: „Sniegpika! Viņš ir noteikti šeit bijis! Es varu pilnīgi atšķirt viņa smaku!" Izrunājot vārdu Sniegpika suņi plātīja žokļus un izgrūda asinskārus rēcienus.

Dzīvnieki bija ļoti nobijušies, jo viņiem likās, ka Sniegpika bija kāds neredzams spēks, kas bojāja gaisu un sagādāja viņiem visāda veida briesmas.

Vakarā Līdējs sasauca visus dzīvniekus vienkopus un paziņoja, ka viņam esot jāpastāsta, kas ļoti nopietns.

„Biedri!" uztraukti lēkādams kliedza Līdējs, „ir atklājusies visbriesmīgākā lieta! Sniegpika ir sevi pārdevis Šaurlauku Fredrikam, kas vēl tagad plāno uzbrukumu pret mums, lai atņemtu mums Dzīvnieku farmu. Sniegpika, būs Fredrika ceļvedis. Bet tas vēl nav tas sliktākais. Sākumā mēs domājām, ka Sniegpikas sacelšanās iemesli bija viņa godkārība. Bet mēs bijām maldījušies, biedri. Vai jūs zināt, kas bija īstais iemesls? Sniegpika sadarbojas ar Džonesu jau no pāša sākuma! Visu laiku Sniegpika bija Džonesa slepenais aģents! Tas viss tiek pierādīts Sniegpikas atstātajos dokumentos, ko mēs tikai nupat kā atradām. Pēc mana prāta, biedri, ar to tiek daudz kas izskaidrots. Vai tad mēs paši labi neredzējām, kā viņš mēģināja — laimīgā kārtā tikai bez panākumiem — rīkoties, lai mēs tiktu sakauti un iznīcināti Govju Kūts kaujā?"

Dzīvnieki bija pavisam apstulbuši. Tā jau bija nelietība, kas vēl daudzkārt pārspēja vējdzirnavu sagāšanu. Bet pagāja vairākas minūtes, kamēr viņi to spēja aptvert. Viņi visi atcerējās, vai vismaz domāja atceramies, ka viņi bija redzējuši Sniegpiku drāžamies uzbrukumā pārējiem pa priekšu Govju Kūts kaujas laikā, ka viņš bija viņus pulcinājis un uzmudinājis katru brīdi un ka viņš ne mirkli nebija apstājies, kad Džonesa skrotis ievainoja viņa muguru. Tādēļ nav jābrīnās, ja dzīvnieki sākumā nespēja lāgā saprast, kā Sniegpika būtu varējis būt Džonesa slepenajā dienestā. Pat Boksers, kas tikai visnepieciešamākos gadījumos traucēja ar vaicāšanu, stāvēja nesaprašanas pilns. Viņš apgūlās, savas priekškājas pavilcis zem sevis un ar vislielāko piepūli centās sakārtot savas domas.

„Es tam nevaru ticēt," viņš beidzot sacīja. „Sniegpika cīnījās tik varonīgi Govju Kūts kaujā!" „Es pats viņu redzēju. Un vai tad tūdaļ pēc kaujas mēs viņam nepiešķīrām „Dzīvnieku Varoņa" pirmās šķiras ordeni?"

„Tā biedri, bija mūsu kļūda. Tikai tagad mēs zinām — tas viss stāv rakstīts slepenajos dokumentos, ko mēs atradām — ka patiesībā viņš bija nodomājis mūs vest pretim iznīcībai."

„Bet viņš bija ievainots," tiepās Boksers, „mēs taču visi redzējām viņu asiņojam?"

„Arī tas bija daļa no viņa spēles!" kliedza Līdējs. „Džonesa šāviens viņu tikai ieskrāpēja. To es jums varētu pierādīt viņa paša rokrakstā, ja vien jūs to spētu izlasīt. Patiesībā Sniegpikas nodoms bija kritiskajā brīdī dot bēgšanas signālu un atstāt kaujas lauku ienaidniekam. Un tas viņam gandrīz arī izdevās. Es pat varu sacīt, ka viņam tas būtu izdevies, ja vien nebūtu iemaisījies mūsu varonīgais Vadonis, biedrs Napoleons. Vai tad jūs neatceraties, ka tajā brīdī, kad Džoness ar saviem vīriem parādījās pagalmā, Sniegpika metās bēgt un daudzi dzīvnieki viņam sekoja? Un vai jūs jau esat aizmirsuši, ka taisni tajā brīdī, kad bija iestājusies pānika un viss jau likās zaudēts, Napoleons drāzās uz priekšu saukdams: „Nāvi cilvēkiem!" un iecirta savus zobus Džonesa kājā? „Vismaz to taču vajadzētu atcerēties, biedri!" izsaucās Līdējs, lēkādams no vienas malas uz otru.

Kad Līdējs bija visu tik apskatāmi attēlojis, dzīvniekiem likās, ka viņi patiešām sāk atcerēties. Vismaz tik daudz, ka kritiskajā brīdī Sniegpika bija pagriezies, lai bēgtu. Vienīgi Boksers joprojām bija nemierīgs:

„Es neticu, ka Sniegpika bija nodevējs jau pašā sākumā," viņš beidzot sacīja. „Ir cits jautājums, ko viņš darīja pēc tam, bet es esmu pārliecināts, ka Govju Kūts kaujas laikā viņš bija labs cīnītājs."

„Mūsu Vadonis, biedrs Napoleons," paziņoja Līdējs, runādams ļoti lēni un ar uzsvaru, „katēgoriski pastāv, biedri, katēgoriski, ka Sniegpika ir bijis Džonesa aģents jau no paša sākuma, pat vēl pirms kāds bija sācis par tādu sacelšanos domāt."

„Ā, tas jau ir pavisam savādāk," apmierinājās Boksers, „ja jau biedrs Napoleons tā saka, tad jau tas tā arī ir."

„Tas ir pareizi, biedri!" kliedza Līdējs, bet varēja manīt, ka no savu šauro acēļu kaktiem viņš uzmeta Bokserim pavisam ļaunu skatu. Viņš pagriezās, lai ietu, tad apstājās, un it kā kaut ko pārdomādams, vēl ar īpašu uzsvaru sacīja: „Es gribētu brīdināt visus saimniecības iemītniekus turēt acis vaļā, jo ir iemesls domāt, ka vairāki Sniegpikas aģenti arī pašreiz atrodas mūsu vidū."

Pēc četrām dienām, vēlā pēcpusdienā, Napoleons pavēlēja visiem dzīvniekiem sapulcēties pagalmā. Kad visi bija ieradušies, no saimniecības mājas iznāca arī pats Napoleons, izgreznojies abām goda zīmēm (nesen viņš bija pats sev piešķīris Dzīvnieku Varoņa 1. un 2. šķiru) un visi deviņi suņi lēkāja viņam pie kājām un gaudoja tik mežonīgi, ka pārējiem dzīvniekiem, kas stāvēja bailīgi pulkā saspiedušies, caur kauliem gāja aukstas tirpas. Visi nojauta, ka gaidāms kas pavisam slikts.

Napoleons strupi aplūkoja savus klausītājus, tad izgrūda niknu un spalgu kviecienu, pēc kam suņi nekavējoties sagrāba aiz ausīm četras cūkas un tās vilka uz Napoleona pusi. Cūkas sāpēs un izbailēs kvieca kā trakas un suņi, sajutuši asins smaku, likās kļūstam ārprātīgi. Visiem par milzīgu pārsteigumu trīs suņi klupa virsū arī Bokseram, bet Boksers redzēja viņus nākam un ar varenu priekškājas spērienu vienu no suņiem noķēra jau lēcienā, piespieda pie zemes, kamēr pārējie divi laidās bēgt, astes kājstarpēs ierāvuši. Boksers nesaprašanā skatījās uz Napoleona pusi, jo nevarēja saprast, vai suni laist vaļā vai samīt līdz nāvei. Bet Napoleons, kā likās, bija mainījis savu taktiku un strupi pavēlēja suni atbrīvot, pēc kam Boksers pacēla savu vareno pakavu, un suns gaudodams un sadauzīts aizvilkās projām.

Pamazām satraukums norima. Četras sākumā saķertās cūkas trīcēdamas gaidīja savu likteni un katra viņu pora likās vainas apziņas pilna. Napoleons viņas uzrunāja un pavēlēja atzīties visos viņu noziegumos. Tās bija tās pašas cūkas, kas bija pretojušās svētdienas pārrunu pārtraukšanai. Bez jebkādas lielākas mudināšanas viņas atzinās, ka bijušas slepenos sakaros ar Sniegpiku kopš viņa padzīšanas, ka sadarbojušās ar viņu vējdzirnavu iznīcināšanā un ka kopīgi ar Sniegpiku nolēmušas nodot Dzīvnieku Farmu Frederika rokās. Bez tam viņas vēl atzinās, ka Sniegpika viņām esot klusām pačukstējis, ka viņš jau ilgus gadus esot bijis Džonesa slepenais aģents. Tiklīdz cūkas savu atzīšanos bija beigušas, suņi bez liekas kavēšanās, pārkoda viņām rīkles, un Napoleons briesmīgā balsī vaicāja, vai vēl neesot kāds, kas gribētu atzīties. Uz priekšu panāca trīs vistas, tās pašas, kas bija vadījušas olu dēšanas streiku, un pastāstīja, ka Sniegpika esot parādījies viņām sapnī un licis nepaklausīt Napoleona rīkojumiem. Vistas nokāva. Tad kāda zoss atzinās, ka no pagājušā gada ražas noslēpusi sešas riekšvas graudu un tos paklusām pa naktīm apēduši. Tad kāda aita atzinās urīna nolaišanā dzīvnieku dzeramā traukā, sacīdama, ka uz to viņu pamudinājis Sniegpika. Divas citas aitas atzinās kāda veca auna, lielā Napoleona cienītāja, slepkavībā; viņas dzenājušas aunu apkārt ugunskuram laikā, kad pēdējais bijis apaukstējies un nav varējis labi paelpot. Visi vainīgie tika nekavējoties nogalināti. Atzīšanās un nāves sodi turpinājās, līdz pie Napoleona kājām jau bija sakrājusies augsta līķu kaudze un gaiss no asins smakas bija kļuvis spiedīgi lipīgs. Tā bija pirmā reize kopš Džonesa padzīšanas, kad dzīvnieki bija sajutuši asins smaku. Kad viss bija beidzies, dzīvnieki barā lēni vilkās projām, atskaitot cūkas un suņus. Dzīvnieki bija nožēlojami un satriekti. Viņi vēl nevarēja saprast, kas bija ļaunāk — dažu dzīvnieku nodevīgā sadarbošanās ar Sniegpiku, vai nežēlīgās sekas, kam viņi nupat kā bija bijuši liecinieki. Džonesa dienās viņi bija bieži redzējuši līdzīgu asins izliešanu, bet likās, ka tas, kas tagad notika viņu pašu starpā, bija daudz ļaunāk. No tās dienas, kad Džoness tika padzīts, līdz šai dienai neviens dzīvnieks nebija nogalinājis otru dzīvnieku. — Tagad viņi sapulcējās uzkalnā pie puspabeigtām vējdzirnavām un it kā siltuma ilgodamies, visi kā viens apgūlās bariņā saspiedušies — Bite, Mjurele, Benjamiņš, govis, aitas un vesels bars zosu un vistu — visi atskaitot kaķi, kas pazudis, tiklīdz Napoleons pavēlēja dzīvniekiem sapulcēties pagalmā.

Labu laiku neviens nerunāja ne vārda. Boksers bija palicis stāvam kājās un tagad nemierīgi soļoja uz priekšu un atpakaļ, sizdams pa sāniem ar savu garo, melno asti un reizi pa reizei pats pie sevis kaut ko bubinādams. Beidzot viņš neizturēja:

(Turpinājums sekos)

V. PALMA

Sniedzam pakalpojumus latviešu valodā MĀJU PIRKŠANAS — PĀRDOŠANAS lietās.

Tel. mājās — RI 3670

Lūdzam zvanīt no pl. 6 pp. līdz 12 vakarā un rītos no plkst. 6 līdz 8.

Piedāvājam:

MĀJAS TORONTO VISDAŽĀDĀKOS PILSĒTAS RAJONOS PLAŠĀ IZVĒLĒ: DZĪVOJAMĀS MĀJAS, RŪPNIECĪBAS UZŅĒMUMUS, VEIKALUS UTT.

LAUKU ĪPAŠUMUS TORONTO TUVĀKĀ UN TĀLĀKĀ APKĀRTNĒ. NESAISTOŠA LAUKU MĀJU, APBŪVES GABALU APSKATE IK SVĒTDIENAS. JA DARĪJUMUS IZDARA MŪSU KANTORĪ, PALĪDZAM

AIZDEVUMU SAGĀDĒ NEKUSTAMU ĪPAŠUMU PIRKŠANAS IEMAKSĀM PAR 3% G. UZ DIVIEM GADIEM

M. J. CAMPBELL & Co REAL ESTATE Members of Toronto Real Estate Board

219 DANFORTH AVE, TORONTO, TEL. KANTORI HA 1192

HLB, TLB un TLSK rīko 20. jūnijā, pl. 8.00 vakarā

LĪGO VAKARU

jaukajā Brontes upes līcī, Bridgeman farmā

(iepriekšējā gada sarīkojuma vietā)

CEĻA ZĪMES BŪS IZLIKTAS NO 5. HIGHWAY

BUFETE AR ATSPIRDZINOŠIEM DZĒRIENIEM UN JĀŅU SIERU

DEJA „784" RĪKOTĀJI

Margrieta Rozentāle dejā Skumjas

VERAS KEIŠS

OTRAIS GADSKĀRTĒJAIS AUDZĒKŅU

BALETA VAKARS

SV. ANDREJA BAZN. ZĀLĒ, CARLTON un JARVIS IELU ST.

Svētdien, 1953. g. 28. jūnijā, pl. 7 vakarā (precīzi)

Ieeja pieaugušiem $1.25, bērniem līdz 14 g. v. $0.50.

Biļetes stundu pirms sarīkojuma pie kases

UZMANĪBU DĀMAS!

Uzaču un skropstu krāsa HENNA atkal krājumā

DĀMU FRIZĒTAVA

AUSTRA ŠMITS

737 Bloor St., W., Toronto. Tel. LL 6792

ED. TĪLMANIS

PAŠAPKALPOŠANĀS PĀRTIKAS PREČU VEIKALS

Piedāvā tautiešiem pārtikas preces eiropiešu gaumē.

Sestdienās piegādā mājās, tel. JU 5841 (476)

2063 Davenport Rd. Toronto (pie Osler ielas)

Ieceļošanas, izceļošanas, vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanas, legālizācijas un citas lietas administrātīvās iestādēs kārto

ALEKSANDRS KĀNBERGS

596 Sherbourne St., Toronto, (pie Bloor St.), tel. RA 7149

DANIEL D. STOKAL

B.A.

Tienesis. Advokāts. Notārs

Runā slavu valodas

221 VICTORIA ST., ROOM 204

Birojā EM 6-1753

Mājās LY 5797, Toronto

Apskatiet HILLMAN jauno modeli pie Jūsu pārstāvja jau

ŠODIEN!

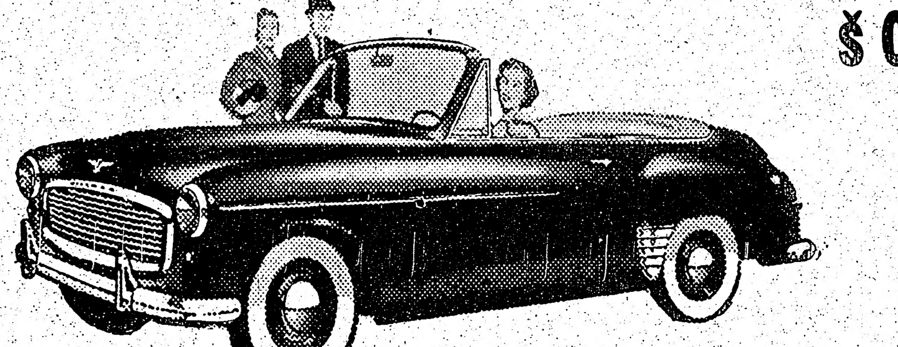

1953. g. HILLMAN MINX Convertible. Platās sēdvietas padara šo mašīnu labu un izskatīgu, vēl daudz ekonomiskāku šinī klasē. Arī cenā!

1953. G. HILLMAN MINX SEDAN

21 gadā 21 biljons jūdžu ir pierādījums, ka vāģis ir priekš jums. Šim ir lielo mašīnu plūdlīnija, garās ugunis, ekonomisks un viegli vadāms.

HILLMAN minx

ROOTES MOTORS (CANADA) LIMITED • VANCOUVER • TORONTO • MONTREAL • HALIFAX

HILLMAN, HUMBER, SUNBEAM-TALBOT, COMMER, KARRIER, ROVER AND LAND-ROVER PRODUCTS

DĀMU MODISTE

PIEŅEM PASŪTINĀJUMUS

kleitām, kostīmiem un virsdrēbēm

L. VASARIŅA

12 Whitaker (Turner) Ave

Zvanīt visu dienu

Tel. EM 4-2696, Toronto

I. RADZIŅA KUNGU

lūdzam steidzīgi ierasties

VALTERA ZIEDIŅA GRĀMATNĪCĀ

218 Greenwood Ave, Toronto, Ont. Canada, tel. GL 8646

Būvniecības — galdniecības

DARBU LIETPRATĒJS

Ar lielu praksi Latvijā. Vēlas strādāt pie latviešu uzņēmējiem

Rakstīt šīs av. kantorī Nr. 786

S. LOCĀNS

izpilda dažādus transporta darbus vakaros un sestdienās

LL 9053, Toronto

Iesals, apiņi, cukurs dzēriena gatavošanai mājās.

Dabūjams „Zelta zivtiņas"

PRODUCE COMP. 785 QUEEN St. E., Toronto, tel. GL 0842 (514)

Latvijas amata meistara

J. KREIĻA

FOTO DARBNĪCA

izdara uzņēmumus iepriekš pieteiktus pa tālruni

PIEŅEM REMONTĀ FOTO APARĀTUS

FILMAS ATTĪSTA UN KOPĒ

445 PAPE Ave, TORONTO

TEL. GF 0756

MONTREĀLĀ

FOTO STUDIJA

OSKARS ASMENIS

1248 Mackay St., Apt. 1

Montreal, P. Q. Pilsētas centrā.

Tel. WE 5543.

FRANK VASS, B.A.

ADVOKATS — NOTARS

455 Spadina Ave, Apt., 403 COLLEGE un Spadina ielu stūrī

Tel. birojā — KI 4989, dzīvoklī — MI 9352

IZDODAMI dzīvokļi visos stāvos ar vai bez mēbelēm, 37 Ridley Gardens, High Park — Sunnyside rajonā. Apskatīt pēc plkst. 6 vakarā, sestdien un svētdien visu dienu. Zvanīt RI 5131, Toronto. (798)

IZDODAMAS divas nemēbelētas istabas ar virtuves un garāžas iespējām High Park rajonā. Tel. — LA 6064, Toronto. (797)

IZDODAMAS divas atsevišķas istabas pirmajā stāvā, ar vai bez mēbelēm labā rajonā ar garāžas iespējamību. Zvanīt Toronto, tel. — OX 0578. (753)

IZDODAMAS divas mēbelētas istabas ar virtuvi. Vienmēr silts ūdens. Austrumu daļā, labą satiksme, tel. RI 2808, Toronto. (790)

IZDODAMAS divas nemēbelētas istabas ar virtuvi otrā stāvā (karsts ūdens, izlietne un plīts) Danforth — Logan rajonā. Tuvu satiksmei un veikaliem. Zvanīt katrā laikā, Toronto GL 6869. (791)

IZDODAMAS mēbelētas istabas labā satiksmes rajonā. Pastāvīgi silts ūdens. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā, tel. HA 1714, Toronto. (801)

IZDODAMAS divas vai trīs mēbelētas telpas, pastāvīgi silts ūdens. Zvanīt GL 6404, Toronto. (800)

IZDODAMA istaba ar virtuvi bez mēbelēm otrā stāvā. Zvanīt pēc pl. 6.00 sestdien un svētdien visu dienu. Tel. GE 7640, Toronto. (789)

IZDODAMA viena labi mēbelēta istaba ar virtuvi vienai vai divām personām. 47 Fulton Ave, Toronto, zvanīt pēc pl. 6.30 vakarā, tel. — GL 2079. (795)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba klusai personai, uz vēlēšanos, arī garāža Bloor — Dovercourt rajonā. Zvanīt pēc plkst. 5.00 vakarā, Toronto LO 5235. (787)

IZDODAMA mēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām 1—2 personām, pilsētas centrā. Tel. TR 1826, Toronto. (783)

IZDODAMA istaba un virtuve vienai vai divām personām Sunnyside rajonā. Zvanīt LL 7606, Toronto. (799)

IZDODAMA gaiša mēbelēta istaba ar vai bez virtuves lietošanas. Bloor — Avenue Rd rajonā. Zvanīt MI 3438, Toronto. (804)

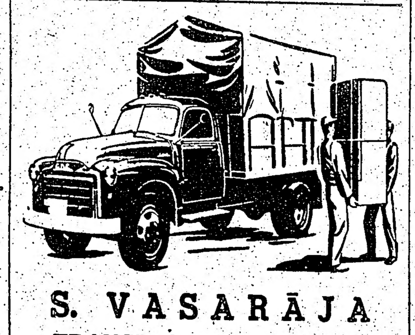

S. VASARĀJA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

izdara pakalpojumus katrā laikā

ZVANĪT

OL 1403, Toronto

E. OZOLIŅŠ

NEKUSTAMU ĪPAŠUMU PIRKŠANAS — PĀRDOŠANAS LIETĀS tel. EM 3-6282 līdz pl. 9 pr. p. Pārējā laikā

1245 BLOOR ST., W. TORONTO, TEL. OL 8481

Birojs atvērts katru dienu no plkst. 9 rītā līdz plkst. 10 vakarā arī svētdienās

JAUNI PIEDĀVĀJUMI:

BLOOR — DOVERCOURT
11 telpu 3. stāvu mūra māja, parketa grīdas, moderna virtuve, (otra virt. pagrabā) ūdens-eļļas apkure, garāžas iesp., 2 vannas telpas, liels dārzs. Cena $18.500, iem. pēc vienošanās.

KINGSTON RD. — MAIN
8 telpu + saul. telp. 2 stāvu atsevišķa mūra māja, parketa grīdas, moderna virtuve, (lielas istabas), gaisa apkure, garāža, liels pagrabs ar izbūv. iespējām, liels iekopts dārzs. Māja ļoti labā stāvoklī, trešais stāvs ar 2 ist. nepabeigts. Cena $16.000, iem. pēc vienošanās.

DUNDAS — DUFFERIN
9 telpu 3 stāvu mūra māja, parketa grīdas, 2 virtuves, eļļas apkure, garāža, dārzs. Cena $11.500.

DUPONT — OSLER
7 telpu + saul. telp. 3 stāvu māja, parketa grīdas, moderna virtuve, ūdens apkure, garāžas iesp. Cena $10.500.

LANSDOWNE — WALLACE
6 telpu 2 stāvu māja, eļļas apkure, garāža, dārzs. Cena $7.000, iemaksa $2.000.

DUFFERIN — DUNDAS
6 telpu 2 stāvu māja, eļļas apkure, garāža, dārzs. Cena $7.000, iemaksa $2.000.

WELLESLEY — SACKVILLE
8 telpu 3 stāvu mūra māja, 3 virtuves, daļēji parketa grīdas, gaisa apkure, garāža, labā stāvoklī. Cena $10.000. Iem. pēc vienošanās.

COXWELL — GERRARD
6 telpu 2 stāvu māja, parketa grīdas, mod. virtuve, gaisa apkure, ļoti labā stāvoklī. Cena $9.500, iem. $2.000.

DANFORTH — WOODBINE
6 telpu 2 stāvu mūra māja, parketa grīdas, moderna virtuve, gaisa apkure. Cena $11.500, iem. $1.500.

PARLIAMENT — CARLTON
10 telpu 3 stāvu mūra māja, gaisa apkure, 2 garāžas, dārzs. Laba ienāk. māja. Cena $12.500, iem. pēc vienoš.

BATHURST — RICHMOND
8 telpu 2 stāvu mūra māja, daļēji parketa grīdas, 2 virtuves, gaisa apkure, garāžas iesp. Iem. $2.500.

SHERBOURNE — WELLESLEY
14 telpu 3 stāvu atsevišķa mūra māja ar visām labām labām mēbelēm, parketa grīdas, trīs virtuves, ūdens-eļļas apkure, pagrabs ar izbūvētu dzīvoj. telpu, garāžas iespējas, liels dārzs. Cena $18.600, iemaksa pēc vienošanās. Gadījuma pirkums.

Vēl daudz citu īpašumu, veikalu un farmu visos rajonos pēc izvēles un katra snējām. Pieprasiet un pie laika stājieties sakaros.

Informācija katrā laikā latviešu valodā

AIZDEVUMU SAGĀDE LĪDZ $2.000 UZ 2 GADIEM par valsts noteiktiem procentiem — no bankas

AIZDEVUMI BEZ GALVINIEKIEM — tieši no komp. 6% gadā

MANN & MARTEL Real Estate — Toronto

1245 BLOOR ST. W. OL8481 1497 YONGE ST., tel. PR 6241

2336 BLOOR St. W. MU 8255 532 DANFORTH Ave RI 3523

Piezvanot pa tālruni, ja neesmu birojā, lūdzu zvanītāju pieteikt savu vārdu, tālruņa numuru vai adresi

SPORTS

PAZIŅOJUMI

TLSK sportisti, kas vēlas piedalīties kanadiešu rīkotās vieglatlētikas sacensībās, tiek lūgti izņemt reģistrācijas veidlapas Amatieru Savienības kartītes saņemšanai pie viegl. sekc. vad. K. Brasliņa.

TLSK

TLSK 27. jūnijā, plkst. 13 Bīča sporta stadionā rīko pirmā apļa korspondences sacensības vieglatlētikā.

Programmā: vīriešiem 100 m, 200 m un 400 m skriešana, tāllēkšana, augstlēkšana, trīssoļlēkšana, lode, disks, šķēps un veseris.

Sievietēm: 60 m skriešana, augstlēkšana, tāļlēkšana, lode un disks.

TLSK

*

Sportist! Vai neesi aizmirsis reģistrēties pie Trimdas Sporta redaktora P. Plīša, tel. LO 9770, talkas darbam? Piesakies šodien un neatstāj to uz rītu!

LSAK

VIDUVĒJI REZULTĀTI

TLSK rīkotās eksternās vieglatlētikas sacīkstēs bez latviešu sportistiem piedalījās arī somu, igauņu un lietuviešu vieglatlēti. Sacensībās sasniedza viduvējus rezultātus skriešanu disciplīnās, bet labus — mešanas un lēkšanas. Sieviešu tāllēkšanā V. Ādmine sasniedza jaunu Kanadas latviešu rekordu ar 4,60 metriem.

Techniskie rezultāti: vīriešiem 100 m Gan (kanad.) 12,4 sek.; Laakso (soms) 12,4; Rautalati (soms) 12,5.

200 m — Laakso 25,5 sek.; Lantinens (soms) 25,8; Valin (ig.) 28,9.

800 m — Lautinens 2:14,9 min.; Gremze 2:22,8 min.

Tāllēkšanā — Valin 6,12 m; Krūmiņš 6,12, Teteris 6,05, Raitakari (soms) 5,88.

Augstlēkšanā — Bergvalds 1,65 m, Raitakari 1,65, Valin 1,60, Krūmiņš 1,55 m.

Trīssoļlēkšana — Raitakari 12,97 m, Makk (ig.) 11,88.

Lode — Mokks (ig.) 13,59 m; Raitakari 13,13; Bergvalds 13,00; Makk 12,41; Zaķis 12,29.

Kārtslēkšana — Rozentāls 2,95 m; Valin 2,85; Teteris 2,70.

Disks — Bergvalds 40,63 m; Raitakari 39,36, Mokks 39,10; Viškers 36,03; Zaķis 35,93.

Šķēps — Mokks 63,25m., Makk 50,57; Raitakari 49,15; Supronas (liet.) 47,66, Kajaks 45,14, Bergavlds 44,50.

Sivietēm: 60 m — Ādmine 9,1 sek.; Apene 9,5.

Tāllēkšana — Ādmine 4,60 m, Bencone 4,09, Apene 3,67.

Augstlēkšana — Apene 1,28 m.; Ādmine 1,28.

Disks — Ādmine 24,62 m, Apene 19,68 m.

Lode — Ādmine 9,04 un Apene 7,34 m.

BAZNICAS ZIŅAS

Ņujorkas latv. ev.-lut. draudzes skolas gada noslēguma dievkalp. 21. jūnijā, plkst. 2 dienā Betlēmes baznīcā, Bruklinā.

Bronksā, Sv. Jāņa baznīcā, dievkalp. 21. jūnijā, plkst. 4,30 p.p.

Abās vietās pēc dievkalpojuma baznīcas lejas telpās notiks izlaiduma akti un priekšnesumi. Šinī dienā regulārie dievkalpojumi parastā laikā nenotiks.

Dayton, Ohio, latviešu ev. lut. dievkalp svētdien, 21. jūnijā, pl. 2 p. p., St. Paula ev. lut. baznīcā (239 Wayne Ave pie 5th St.). Mācītājs Jēkabs Osis.

Detroitas latviešu ev.-lut. sv. Pāvila draudzes dievkalpojums notiks 28. jūnijā, plkst. 2.00 pp. Nācaretes baznīcā, Vicksburg ielā pie Grand Rivera. Mācītājs V. Līventāls. Pēc dievkalpojuma plkst. 3.00 svētdienas skolas nobeiguma akts.

Ņujorkas latv. ev.-lut. draudzes dievkalpojums 28. jūnijā, pl. 3 pp. Betlēmes baznīcā, Bruklīnā. Māc. A. Ozols. Šinī dienā iesvētīs jauniešus, kas skolu vēl nevar apmeklēt regulāro konfirmandu mācību.

Jūlijā un augustā dievkalpojumi Betlēmes baznīcā notiks ik svētdienas pl. 11.15, bet ne 3 pp., kā līdz šim. Sv. Jāņa baznīcā, Bronksā, vasaras dievkalpojumi būs katra mēneša trešā svētdienā pl. 6 vak.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Archibīskapa pārst. A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ontario, t. 70136).

Muskokā, 20. jūn. vakarā aizvesto pieminas dievkalpojums.

Prāv. A. Mīfulis (16 Ray Blvd. Port Arthur, Ont.).

Fort Viliamā, 28. jūn., plkst. 3 p.p. dievk. Trīsvienības b-cā (560 May Str.).

Māc. V. Šēfers (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Vellandā, 21. jūn., plkst. 1 p. p. dievkalp. Ungāru b-cā.

St. Katerinā, 21. jūn.,plkst. 3 p. p. dievkalp. Kristus b-cā.

Londonā, 28. jūn., plkst. 4 p. p. dievkalp. Trīsvienības b-cā.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Dievkalpojumi Toronto sv. Jāņa draudzē š. g. jūnijā:

21. jūnijā, plkst. 4 p. p. dievkalp. Trīsvienības b-cā (māc. A. Lūsis).

28. jūnijā, plkst. 4 pp. dievkalp. sv. Jāņa baznīcā, māc. A. Briedis.

Baznīcas svētdienas skola sākot ar 1. jūniju pārtraukta pa vasaras brīvlaiku līdz septembrim.

Māc. E. Ķerģis (127 Regent St., N. Sudbury, Ont.) Sa St.). **Virdžīniļtaunā,** 21. jūn., plkst. 2 pp., dievkalp. anglikāņu baznīcā; **Norandā,** 21. jūn., plkst. 5 pp. dievkalp. United baznīcā.

North Bay, 28. jūn., plkst. 5 p. p. dievkalp. ar dievgaldu luterāņu b-cā.

Māc. H. Kušķis, (4571 Coolbrook Ave, tel. DE 8394, Montreal Que.)

Montreālā, 28. jūn., plkst. 1 p. p. dievkalp. Ascention b-cā.

Māc. E. Caune (10166-107 St. Edmonto, Alta).

Edmontonā, 28. jūn., plkst. 8 v. sv. Jāņa b.. Draudzes vasaras nometne mazajiem un lielajiem no 3.-16. augustam.

Kalgarijā, 5. jūl., plkst. 3 p.p., Pirmā lut. bazn.

Māc. E. Bērziņš (5833 - 45 Ave, Red Deer, Alta).

Vinipegā, 21. jūn., plkst. 2 p. p. Imannuel b-cā, College Ave, Mc Kenzie St.

Archibīskapa pārst. A. Skrodelis

Māc. E. Pavasars (1139 Cannon Str. E., Hamilton, Ont. t. 93410).

Hamiltonā, 28. jūn., plkst. 7 vakarā dievkalp. Trīsvienības b-cā (18 Victoria So.).

Bērnu vasaras atpūtas kolonija laikā no 2. aug. - 12. aug. Pieteikties pie mācītāja.

Māc. A. Čops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. MI 1873), Toronto Sv. Andreja b-cā (Carlton un Jarvis ielu st.).

Svētdien, 21. jūnijā, plkst. 4 p. p. dievkalpojums.

Svētdien, 28. jūnijā, dievkalpojums plkst. 11. Jaunatnes iesvētīšanas mācība sāksies trešdien, 24. jūnijā, plkst 8 vakarā baznīcas blakus telpās.

Māc. A. Gaudiņš (2105 Marlove Ave, Montreal, Que.).

Montreālā, 21. jūn., plkst. 1 p. p. dievkalp. Redeemer b-cā.

Māc. Arturs Voitkus, Hamiltonā, Pāvila ev. lut. draudzē: dievkalpojums svētdien, 21. jūnijā, plkst. 5.30 pp.

Dievkalpojums, svētdien, 28. jūnijā, plkst. 5.30 pp.

Dievkalpojums svētdien, 5. jūlijā, plkst. 5.30.

Dievkalpojums svētdien, 12. jūlijā, plkst. 5.30 pp.

Svētdienās skola katru svētdienu plkst. 10 rītā.

Kičenerā, Mateja ev.-lut. baznīcā: dievkalpojums svētdien, 12. jūlijā, plkst. 3 pp.

APVĒRSUMA MĒĢINĀJUMS AUSTRUMBERLĪNĒ

PASLUDINĀTS KAŖA STĀVOKLIS

KRIEVU TANKU DIVĪZIJA APSPIEŽ STRĀDNIEKU NEMIERUS BERLĪNES KOMŪNISTU JOSLĀ. KOMŪNISTU KAROGI ĪSTAJĀ VIETĀ — ZEM STRĀDNIEKU KĀJĀM

No Berlīnes ziņo, ka krieviem bijusi nepieciešama veselas motorizētās divīzijas steidzīga ievešana Berlīnes austrumu joslā, lai apklusinātu trakojošu pretkomūnistu pūli, kas dauzīja logus komūnistu mājām un iestādēm, dedzināja komūnistu varas vīru attēlus un plēsa un mīdīja gājām sarkanos karogus, ieskaitot to, kas plandījās virs Brandenburgas vārtiem, atdalīdams austrumus no rietumiem.

Pūlis bijis tik liels un tā satracināts, ka vācu tautas policija izrādījusies bezspēcīga, kaut arī šāvuši tieši pūlī, nogalinot vismaz 5 cilvēkus. Vairākus cilvēkus nogalinājušas arī palīgā atsteigušās krievu bruņotās mašīnas. Kāds krievu tanks it kā esot izšāvis rietumu joslas virzienā ,nogalinādams vairākus rietumu skatītājus, kas vērojuši kaimiņu demonstrācijas.

Amerikāņu Berlīnes raidstacija demonstrantus nepārtraukti uzmundrinājusi, gan likdama pie sirds necīnīties ar krievu karavīriem, bet vērsties pret vācu policiju.

Ministru prezidents Grotevals demonstrācijās vaino fašistus un dažādus citus ārzemju elementus, sacīdams, ka demonstrāciju aizmugurē stāv Vācijai naidīgas valstis.

Demonstrantu īstais skaits vēl nav zināms, bet min, ka piedalījušies vismaz 50.000 līdz 100.000 personu. Tagad, lai aizkavētu nemieru pārsviešanos uz citām Vācijas pilsētām, arī pārējā Austrumvācijā izsludināts izņēmuma stāvoklis.

Kritiskas dienas

KOREJAS FRONTĒ

Dienvidkorejas divīzijas atkāpjas. Komūnisti uzlido Seulai piecas reizes deviņās naktīs.

No Seulas ziņo, ka spēcīgie komūnistu uzbrukumi Korejas austrumfrontē piespieduši dienvidkorejiešu divīzijas atstāt visus Kioamas kalnu priekšposteņus un atvilkties līdz galvenām aizsardzības līnijām, kas joprojām atrodas zem smaga komūnistu spiediena. Kioamas kalnu zaudēšana apdraudētu visu liesmojošo Korejas austrumfrontes sektoru. Pašreizējie komūnistu uzbrukumi Korejā ir spēcīgākie kopš 1951. gada. Tāpat pieaugusi partizānu darbība un sabotāžas dziļi sabiedroto aizmugurē. Pieaugusi arī komūnistu aviācijas darbība, un Seula piedzīvojusi savu līdz šim lielāko gaisa uzlidojumu, kad 15 komūnistu lidmašīnas nosvieda bumbas vairākās Seulas priekšpilsētas daļās. Bumbošanā komūnisti bija ļoti veiksmīgi, jo viņiem izdevās trāpīt kādu milzu degvielu tvertni, kas liesmodama degšot vismaz divas dienas. Bojāts arī Seulas lidlauks.

Dienvidkorejieši atbrīvo gūstekņus

DIEVINDKOREJIEŠU GALA VĀRDS GŪSTEKŅU APMAIŅAS JAUTĀJUMĀ: PRETĒJI APV. NĀCIJU LĒMUMAM ATBRĪVOTI ZIEMEĻKOREJIEŠU KAŖA GŪSTEKŅI

No Pusānas ziņo, ka Dienvidkorejas valdība sacēlusies pret Apvienotām Nācijām un 4 nometnēs atbrīvojusi no gūsta 25.000 pretkomūnistiski noskaņotus ziemeļkorejiešu kara gūstekņus. Rīkojumu par gūstekņu atbrīvošanu izdevis dienvidkorejiešu ģen. Von Vong Toks saziņā ar prezidentu Singmanu Ri.

Pēc Apvienoto Nāciju ziņām sabiedroto gūstā atradās 32.180 ziemeļkorejiešu un 14.200 ķīniešu, kas nevēlējās atgriezties pie komūnistiem. Tagad daļa no šiem gūstekņiem atbrīvoti vai, kā amerikāņi to saka, no gūsta izbēguši.

Runājot radiofonā, ģen. Von Vong Togs izteicās:

„Es daru zināmu kā savās mājās, tā arī ārzemēs, ka tas, ko mēs darām, ir tikai mūsu pašu tiesību izmantošana sevis aizsardzībai, kas nozīmē cīnīties, līdz Koreja tiks apvienota." Savas runas turpinājumā viņš mudināja sabiedrotos „iet uz priekšu, uz ziemeļiem, un apvienot Koreju".

Pēc Von Vong Toka rīkojuma daļa kara gūstekņu no nometnēm izlauzušies un dienvidkorejiešu sargi viņus nav mēģinājuši apturēt. No vienas nometnes vien izlauzās 5000 gūstekņi, pārraudami dzeloņstiepļu žogus. Pēc Apvienoto Nāciju lēmuma viņiem aiz dzeloņstieplēm būtu bijis jāpavada vēl vismaz 7 mēneši, kamēr tiek izlemts viņu liktenis.

Amerikāņiem šāda dienvidkorejiešu rīcība nāca kā drausmīgs trieciens. Vispirms jau tagad paceļas jautājums par izbēgušo kara gūstekņu jaunu sagūstīšanu. Ko stāstīt komūnistiem Panmundžomā pamiera parakstīšanas priekšvakarā? Lai savu vainu mazinātu, amerikāņi mēģina uzsvērt, ka gūstekņi no nometnēm izbēguši, un nevis oficiāli atbrīvoti, cerība, ka ar šādu nostāju izdosies pārliecināt komūnistus nepārtraukt iesāktās pamiera sarunas.

Par spīti šiem satraucošajiem notikumiem amerikāņi kā Munsanā, tā arī Vašingtonā ir optimisma pilni un domā, ka pamiers tiks parakstīts jau tuvāko dienu laikā.

DV HAMILTONAS NODAĻAS

JĀŅU VAKARS

NOTIKS Š. G. 20. JŪNIJĀ, LIETUVIEŠU FARMĀ LAKE MEDAD
3 jūdzes no Waterdown

(Uz Waterdown kā no Hamiltonas, tā no Toronto var nokļūt pa 5. HIGHWAY'u, kas iet cauri Waterdown un ir arī galvenā iela. Pa šo ielu jābrauc līdz Mill ielai, pa Mill ielu uz ziemeļiem līdz galam un pēc tam austrumu virzienā pa labi 3 jūdzes pa šoseju līdz kreisā pusē redzama koku aleja, kas ved uz sarīkojuma vietu. Katrā ceļu krustojumā būs izliktas ceļa zīmes).

Neierobežotas parkošanas iespējas. ● Dzērieni, kā stipri, tā viegli, dabūjami uz vietas iekārtotajā klubā. ● Turpat izīrē jājamos zirgus ● Deja pie labas mūzikas uz speciāli izbūvētas dejas grīdas

Jāņu bērnus saņems un aplīgos Hamiltonas Beverīnas koris

Speciāls auto CANADIAN COACH LINE uz līgo vietu noies plkst. 18.00 no Buss Terminal, bet no Jāņu laukuma atpakaļ uz Hamiltonu pl. 24. Ieeja $1.00, bērniem un skolēn. — brīva.

(766) DV HAMILTONAS NOD.

LATVIEŠU KATOĻU KULTŪRAS CENTRS KANADĀ

sakarā ar gadskārtējo kongresu sestdien, š. g. 4. jūlijā, Toronto, Bathurst ielā 404, pareizticīgo baznīcas zālē (iepretim Western slimnīcai) rīko

PLAŠU SAVIESĪGU VAKARU

uz kuru laipni aicināti visi tautieši (802)

Sākums plkst. 7.30 vakarā. LKKCK valde

Latvijas amata meistara K. RUĢEĻA apavu darbnīca, 866 Broadview Ave, Toronto

Apavus pagatavo un izlabo pēc mēra. Visjaunākie Eiropas modes žurnāli un liela izvēle visādu rāpuļu ādu (805)

O.E. CARSON
LIMITED (803)

TORONTO LIELĀKAIS NEKUSTAMU ĪPAŠUMU BIROJS PAGODINĀS ZIŅOT, KA MŪSU DIENESTĀ STĀJIES JŪSU TAUTIETIS

AUSEKLIS JANSONS,

kas ar padomu un nesaistošiem pakalpojumiem nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas lietās būs vienmēr Jūsu rīcībā

Birojs 490 College ielā, tel. PR 3313, mājā OX 8016

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC
68 WELLINGTON W, (tuvu Bay St.) Toronto, Ont., tel. EM 6-6451
Vecākais ceļojumu un notāriāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notāriālu dokumentu, Kanadas pavlastniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietas. Runā krieviski, vāciski, latviski (234)

APDROŠINĀŠANA — CEĻOŠANA
Piezvaniet, ja jums vajadzība:
UGUNSGRĒKU, AUTO, VESLĪBAS, NELAIMES, DZĪVĪBAS VAI KĀDA CITA VEIDA APRDOŠINĀŠANA
IZKĀRTO CEĻOJUMUS PA VISU PASAULI AR LIDMAŠĪNU VAI KUĢIEM VAI ARĪ PĀRVEST KĀDU UZ KANADU
O. K. JOHNSON & CO LTD,
697 BAY ST., TORONTO 2, ONT. TEL. EM 8-1403, 1588, 3168

Neaizmirstiet savus radus un draugus Eiropā!
Nosūtām ātri un lēti vislabāko Dānijas produktu sainīšus no noliktavām Vācijā un Dānijā pēc Jūsu norādītām adresēm uz visām Eiropas zemēm.
Visi sainīši apdrošināti pret daļēju vai pilnīgu nozušanu
Pieprasiet sainīšu satuŗu un cenu rādītājus
DANISH PARCEL SERVICE
V. ANDERSONS,
514 Champlost Ave, Philadelphia 20, Pa

ELZA PĒRKONE, kosmētikas meistare
pieņem ik dienas no plkst. 10 rītā līdz 6 vakarā
AMARYLLIS COSMETOLOGICAL INSTITUTE
61 Charles St. West. Toronto. Tel. RA 9011
Sejas, galvas ādas, matu kopšana. Ilgviļņi. Kalna saule.

AUTOĪPAŠNIEKI!
F & G AUTO RIEPAS
● Pārdošanā visu izmēru jaunas un lietotas riepas
● Ļoti labi vulkanizē un atjauno jūsu riepas
● Ļoti zemas cenas un garantēts darbs
● Mēs pērkam lietotas riepas.
Runājam vāciski, krieviski un zviedriski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā. Sestdienās līdz 6 vakarā
459 RONCESVALLES AVE, TORONTO. TEL. LA 2550
(1065) Jūs cienat IVANOVS un MALSTROEMS

PRET KLEPU UN IESNĀM
DIANA DROPS
Pret nemitīgu klepu un iesnām, deguna iekaisumiem un saaukstētām krūtīm. Tās palīdz atvieglot astmu, bronchitu; tās ir arī ļoti labs līdzeklis rīkles skalošanai ziemā un vasarā. Nav labāka līdzekļa pret klepu kā šis. Ārstējiet tūlīt! Dabūjamas visās aptiekās Kanadā $1.25

KLAVIEŖU BŪVĒTĀJS
A. KĻAVIŅŠ
skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem
TORONTO, 90 LONDON ST, Tel. KE 8609
Pastāvīgi krājumā lietotas klavieres (440)

Zobu ārsts
Dr. J. ABRAHAMSEN
Dipl. Oslo Norvēģijā un Vircburgā Vācijā,
372 A Queen St. W. virs Horseshoe Tavern pie Spadina Ave
EM 8-9354 Toronto

Uz vieglu nomaksu un pilnīga izvēle
C.C.M, divriteņiem
Duke's
DUKE CYCLE AND RADIO 625 QUEEN ST. W. TORONTO
Lietpratīgi remontēti
QUEEN un BATHURST

IZGLĪTĪBA MĀJĀS
Kanadiešu kursi kanadiešiem
Visi Kanadā ir tūkstošiem SHAW skolu absolventu, kas dabūjuši labus labi samaksātus darbus un guvuši ievērojamus panākumus dažādos uzņēmumos ar SHAW skolās mantotām zināšanām
Stenografijā Sekretārialā kursā
Grāmatvedībā Stacionāro inž. kur.
Mašīnrakstīšanā Angstākā rēķinved.
Rēķinvedībā Instāstu rakstīšanā
Čartereti sekretāru institūti (ACIS) Pieprasiet katalogu, SHAW Schools Dept. H-25. Galvenais birojs Bay un Charles ielu stūrī, Toronto
Montreālas nodaļas birojs — Keefer namā, 615 istabā
SHAW SCHOOLS LIMITED

FREEMAN'A
TĒRPU IZNOMĀŠANAS UZŅĒMUMS
iznomā
PILNĪGUS KĀZU TĒRPUS VĪRIEŠIEM UN SIEVIETĒM
Zemākās cenas visā pilsētā

256 College St., KI 0991, pie Spadina
556 Yonge St., KI 3270 pie Wellesley
Toronto

VAIRUMS KANADIEŠU BRAUC

C·C·M's
Jūs dzīvojat Kanadā... palīdziet veicināt Kanadas labklājību...
Pērciet Kanadas ražojumus

MĒBEĻU FABRIKA
AKA
MONTREĀLĀ
Pārstāvji: īpašnieks A. KASAK, archit. S. BŪLOW
būs TORONTO no 24. — 27. JŪNIJAM
2368 QUEEN ST. E., APT, 8,
TEL. HO 7386
Būs redzami mēbeļu paraugi, foto uzņēmumi un zīmējumi
Tiks pieņemti pasūtinājumi dažādām mēbelēm, kā arī uz vēlēšanos izdarīti zīmējumi (794)

Dr. P. BĀRDIŅŠ
Pieņem slimniekus 740 SPADINA AVE, (pie Bloor) TORONTO no plkst. 5—7 pp. Pārējā laikā pēc vienošanās pa telefonu:
Kabinetā RA 7203, mājās KE 5628
Rentgens. Elektrokardiografs. Laborat. izmeklējumi — kabinetā.
Operācijas, dzemdības utt. — The Doctors Hospital un Western General — slimnīcās

DR. JĀNIS KAROLS
LATVIETIS
Praktizējis Latvijā, Vācijā un Kanadā. Sniedz dzemdību palīdzību.
Slimniekus pieņem TORONTO, 404 DELAWARE AVE
no 9—11 un no 5—7. Izņemot trešdienas. Toronto, tel. OL 1681.
Ar Harbord tramvaju līdz Halam ielai

Dr. B. DOBAI
465 Bloor St., W, Toronto. Tel. MI 8821 un KI 0056
Speciālists iekšķīgās slimībās. Visāda veida RENTGENA uzņēmumi. Diplomēts Ungārijā, Čechoslovakijā un Kanadā
Runā angliski, vāciski un franciski
Runas stundas no pl. 10—12 rītā un no 3—7 pp.;
uz vienošanos arī citā laikā

Dr. K. ZYMANTIENE
ĀRSTE — CHIRURGE
Toronto, 430 Dundas St., W. Tel. EM 6-5798 (pie Hurona ielas)
PIEŅEMŠANAS LAIKS 1—4 un 5—8 pp.
RUNĀ LATVISKI UN VĀCISKI (96)

Dr. MICHAELS BALKANI
sieviešu ārsts, speciālists dzemdību palīdzībā (agrākais šefārsts Budapeštas slimn. un Minchenes slimnīcas sieviešu nod. vadītājs)
202 St. Clair Ave W. Toronto (pie Avenue Rd), RA 9632, HU8-7841
Pieņem no 3—6 pēcpusd., tresd. no 3—8 pp. Pārējā laikā vienošanās pa telefonu (84)

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ar ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
SPECIĀLISTS IEKŠĶĪGĀS, SIEVIEŠU UN VENERISKĀS SLIMĪBĀS (158)
3537 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal
Runā vāciski un krieviski Pieņem no 3—9 vakarā

ZOBU ĀRSTS Dr. N. NOVOŠICKIS
(LIETUVIETIS)
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)
Zvanīt MI 2003 pēc norunas 9—5 pp. katru dienu
Runā vācu un slavu valodas

Dr. A. RATINOV
Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.
Runā arī vāciski un krieviski
479 1/2 EUCLID AVE, RA 6708
TORONTO (552)

Dr. T. L. GRANOVSKY
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 DUNDAS St., W.
Spadina stūrī.
Zvanīt EM 8-9038, Toronto (168)

Dr. JĀNIS REKAI
un
Dr. PAULS REKAI
Budapeštas Vispārējās Slimnīcas chirurģisko un iekšķīgo slimību nodaļu bijušie galvenie ārsti
219 St CLAIR Ave, W.
Toronto, Ont
Iepriekšēja telef. pieteikšanās:
RA 0237 — MI 2395 — PR 3675
Runā vāciski (522)

Acu pārbaude Receptes
DAVID R. JOSEPHSON
R.O.L.B.E.O.
OPTOMETRISTS
336A BLOOR ST. W., TORONTO
(pie Spadina Rd) birojā MI 9494

Dr. S. V. FEINMAN
256 Crawford ielā
(Dundas un Crawford ielas stūrī)
Tel. LL 5739
Pieņem no 1—3 un no 5—8 pp.
Diplomēts Vīnē
Ārsts Vīnes Universitātes klīnikā un Kanadas slimnīcās. Sirds, plaušu, gastro — arteroloģijas reumatisms, astma, sieviešu slimības.
Rentgena uzņēmumi
Runā vāciski un krieviski

Dr. D. SAMU
Pieņem slimniekus
316 St. CLAIR Ave, W,
pie Spadina Rd.
Diplomēts iekšķīgās un ādas slimībās
Tel. MI 8669

J. GRĪSLIS
pieņem pasūtinājumus
KUNGU UN DĀMU APĢĒRBIEM

188 Davenport Rd., Tel. MI 5295 Toronto
Praktizējis Rīgā, Berlīnē, Stokholmā